

Bryologický herbář Muzea v Bruntále *Bryophyte herbarium of the Museum in Bruntál*

JANA TKÁČIKOVÁ¹⁾ & SVATAVA KUBEŠOVÁ²⁾

1) Muzeum Beskyd Frýdek-Místek, Hluboká 66, CZ-738 01 Frýdek-Místek,
e-mail: jana.tkacikova@muzeumbeskyd.com

2) Botanické oddělení, Moravské zemské muzeum, Hvězdoslavova 29a, CZ-627 00 Brno,
e-mail: skubesova@mzm.cz

Keywords

Bryophyta, Czech Republic, endangered species, herbarium specimens, northern Moravia, Johann Richter, Silesia, species distribution, Sudetenland

Abstract

A total of 146 bryophyte specimens are deposited in the bryological herbarium of the Museum in the town of Bruntál. Most of the herbarium specimens were collected by Johann (Jan) Richter, born on 14th May 1900 in the town of Město Libavá, but we do not know where and when he died. A revision of all herbarium specimens revealed that this collection contains specimens of 15 red-listed taxa according to Kučera et al. (2012). One species, *Entosthodon muhlenbergii*, is classified as critically endangered (CR), two species, *Paludella squarrosa* and *Schljakovia kunzeana*, as (severely) endangered (EN), two species, *Calliargon giganteum* and *Plagiopus oederianus*, as vulnerable (VU), three species, *Bartramia halleriana*, *Ochyraea duriuscula* and *Reboulia hemisphaerica*, as near-threatened taxa (LR-nt) and seven species, *Antitrichia curtipendula*, *Eurhynchiastrium pulchellum*, *Eurhynchium striatum*, *Hypnum pallescens*, *Pedinophyllum interruptum*, *Ptilium crista-castrensis* and *Sphagnum warnstorffii*, belong to the least concern-attention taxa (LC-att). These species are commented on. The revision of the herbarium material did not confirm the original identification of the following endangered and rare species: *Brachythecium mildeanum* (LC-att) – is *Brachythecium rivulare*, *Drepanocladus sendtneri* (CR) – is *Drepanocladus aduncus*, *Rhynchostegium confertum* (LC-att) – is *Brachythecium tommasinii* var. *tommasinii*, and *Thuidium delicatulum* (LC-att) – is *Thuidium assimile*.

ÚVOD

Muzejní instituce v České republice uchovávají ne desítky či stovky tisíc, ale desítky milionů sbírkových předmětů, podle Centrální evidence sbírek muzejní povahy je jich více než 65 milionů, a jejich počet stále narůstá (cf. ŽALMAN 2002, 2004). Počtem malou kolekcí, ale důležitým zdrojem historických údajů, je bryologický herbář uložený v Muzeu v Bruntále. Pochází z první poloviny 20. století a dosud nebyl kompletně zpracován. Přestože jsou v něm dokladovány některé pro území Moravy fytogeograficky významné druhy, unikal tento herbář dosud pozornosti badatelů.

METODIKA

Herbářové položky mechorostů uložené v Muzeu v Bruntále byly nafoceny (Obr. 3–17). Následně byla revidována určení všech položek a v případě nesouladu s původním určením bylo doplněno nové jméno taxonu. Kurentem psané schedy byly přepsány, německé texty a německy psané lokalizace byly přeloženy do českého jazyka. Následně byly veškeré zjištěné údaje zahrnuty do tabulky (Tab. 1). Vědecká jména mechorostů byla sjednocena dle práce KUČERA et al. (2012), pokud jméno v práci není uvedeno, bylo doplněno autorskými zkratkami. Vybrané druhy, které spadají do některé z kategorií ohrožení Červeného seznamu mechorostů České republiky (KUČERA et al. 2012), byly podrobněji komentovány. Zkratky herbářů odpovídají práci VOZÁROVÁ & SUTORÝ (2001). V hranatých závorkách jsou uvedeny překlady, místopisná a jiná upřesnění doplněná autory. Pasáže, jež citujeme z archivních dokumentů, jsou uvedeny kurzívou.

Zkratky určující stupeň ohrožení (KUČERA et al. 2012): CR – kriticky ohrožené taxony, EN – ohrožené, LC-att – neohrožené – zasluhující pozornost, LR-nt – blízké ohrožení a VU – zranitelné.

Zkratky herbářů (VOZÁROVÁ & SUTORÝ 2001): BRNM – Moravské zemské muzeum, NJM – Muzeum Novojičínska v Novém Jičíně, OLM – Vlastivědné muzeum v Olomouci, OP – Slezské zemské muzeum v Opavě, OVMB – Muzeum v Bruntále.

Zkratky online databází: BioLog – aplikace BioLog pozorování fauny a flóry, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (<https://biolog.nature.cz/biolog/>), ČNFD – Česká národní fytoecologická databáze (CHYTRÝ & RAFAJOVÁ (2003), <https://botzool.cz/vegsci/phytosociologicalDb/>), DALIBor – Database of Lichens and Bryophytes, Botanický ústav Akademie věd ČR (<https://dalibor.ibot.cas.cz>).

BRYOLOGICKÝ HERBÁŘ MUZEA V BRUNTÁLE

Bryologický herbář získalo Muzeum v Bruntále jako dar od pana Vítka z Mohelnice. Část byla darována v roce 1972 a zbytek v roce 1974, více informací není známo (Svobodová, in verb.). Zahrnuje 146 dokladů mechorostů (32 játrovek a 114 mechů). Sběry jsou datovány od dubna 1930 do dubna 1944. Sběry pocházejí převážně z území Moravy a Slezska, ale několik položek je také ze Slovenska (Vysoké Tatry a Slovenský kras), ojedinělé sběry pochází z Čech (Krkonoše), Polska (Vysoké Tatry) a Rakouska (Badgastein). Je zřejmé, že se jedná o herbář sběratele z německé národnostní menšiny, která byla po 2. světové válce odsunuta z území tehdejšího Československa. Sběratelem naprosté většiny položek je Johann Richter, kterému dále věnujeme samostatnou kapitolu. Dalším sběratelem je Rudolf Leidolf, který s J. Richterem spolupracoval, což dokládají herbářové sběry ze stejných lokalit a s totožným datem sběru těchto dvou německy hovořících botaniků. Bryologický herbář nebyl dosud kompletně revidován. Pouze část sběrů, konkrétně játrovky, byla revidována Josefem Dudou a údaje byly zahrnuty do seriálu věnovaného rozšíření játrovek v Československu (DUDA & VÁŇA 1967). Herbářové položky jsou kvalitně zpracované, opatřené ručně psanou schedou, která je uvedena kurentem v němčině. Scheda obsahuje jméno taxonu, lokalizaci, datum sběru a ve většině případů i jméno sběratele. U položek, kde není uvedeno jméno nálezce, lze předpokládat, že jím byl J. Richter. Herbářové položky mechorostů J. Richtera jsou uloženy kromě herbáře Muzea v Bruntále (OVMB), také v herbářích Slezského zemského muzea v Opavě (OP; DUDA 1964) a Muzea Novojičínska v Novém Jičíně (NJM).

Obr. 1. Johann (Jan) Richter na archivní fotografii. SOKA Opava. Foto J. Tkáčiková.

Fig. 1. Johann (Jan) Richter on an archive photograph. State District Archive Opava. Photo by J. Tkáčiková.

JOHANN RICHTER

Johann Richter (Jan Richter; Obr. 1) se narodil 14. 5. 1900 v Městě Libavé. Stručná životopisná data zpracovali DUDA (1964) a KLÁŠTERSKÝ et al. (1970), uvádí i informaci o jeho působení na školách: učil od 1. 9. 1920 do 30. 4. 1940 v Deštném na Opavsku, v Otčích u Opavy (1. 5. 1940 až 31. 12. 1941) a krátkou dobu také v Opavě.

Sbíral mechorosty a cévnaté rostliny v Nízkém Jeseníku v letech 1920–1938, především v okolí Velkého Roudného a v okolí Deštné (na Opavsku, dnes část obce Jakartovice).

Obr. 2. Rukopis J. Richtera na herbářové schedě (Badgastein. IV. 1944). Muzeum v Bruntále. Foto J. Tkáčiková.

Fig. 2. J. Richter's handwriting on the herbarium label (Badgastein. iv. 1944). Museum in Bruntál. Photo by J. Tkáčiková.

Část jeho sběrů, asi 100 až 150 dokladů, je uložena v herbáři OP (DUDA 1964; KLÁŠTERSKÝ et al. 1970).

J. Richter publikoval pouze dva botanické příspěvky v časopise Natur und Heimat (RICHTER 1936, 1940) – první shrnuje výsledky

výzkumu bryoflóry Velkého Roudného v Nížkém Jeseníku (v současnosti Národní přírodní památka Velký Roudný, dále v textu NPP Velký Roudný) a druhý je stručnou zprávou o kříženci z rodu sleziník (*Asplenium*).

Další informace o J. Richterovi byly zjištěny ve Státním okresním archivu Opava. Z archivních dokumentů vyplývá (Příloha 1, 2, Obr. 2), že skutečně působil jako učitel. Posléze v období druhé světové války byl politicky aktivním členem Národně socialistické německé dělnické strany (nacistická NSDAP) a s velkou pravděpodobností se ještě před skončením druhé světové války přesunul za hranice Československa.

VÝSLEDKY

Seznam herbářových položek mechorostů uložených v Muzeu v Bruntále

Druhy jsou rozděleny podle systému na játrovky a mechy, následně abecedně podle vědeckého jména, jména jsou sjednocena dle aktuálního seznamu mechorostů České republiky (KUČERA et al. 2012). V samostatném sloupci bylo ponecháno originální jméno uvedené na schedě, podle kterého jsou položky v herbáři OVMB evidovány. V případě, že bylo původní určení taxonu při revizi změněno, je nové uvedeno v kolonce Historie determinace. Taxony zařazené do Červeného seznamu mechorostů ČR (KUČERA et al. 2012) jsou zvýrazněny tučně. Kromě textu z originální německy psané schedy jsou v hranatých závorkách uvedeny české názvy obcí a další zjištění.

» Tab. 1. Seznam herbářových položek mechorostů uložených v Muzeu v Bruntále (OVMB)

» Tab. 1. List of herbarium specimens of bryophytes held by the Museum in Bruntál (OVMB)

řádková – J, mech – M	Jméno taxonu (Kučera et al. 2012)	Původní jméno na schedě	Kategorie ohrožení (Kučera et al. 2012)	Historie determinace	Text uvedený na schedě (v hranatých závorkách současný název nebo upřesnění)	Datum sběru	Sběratel, určil
J	<i>Barbilophozia barbata</i>	<i>Jungermannia barbata</i>		orig.: Jungermannia barbata; J. Duda 7. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Rautenberg [= Roudno], Kreibischwald [= les Polesná]	12. IX. 1935	J. Richter
J	<i>Barbilophozia barbata</i>	<i>Lophozia barbata</i>		orig.: Lophozia barbata; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Sedlnitz [= Sedlnice]. Köttinitzer Wald. Auf trockenem Waldboden	VI. 1935	s. coll.
J	<i>Barbilophozia lycopodioides</i>	<i>Lophozia lycopodioides</i>		orig.: Lophozia lycopodioides; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Altvater [= Praděd]	VIII. 1936	J. Richter
J	<i>Bazzania trilobata</i>	<i>Mastigobryum trilobatum</i>		orig.: Mastigobryum trilobatum; J. Duda 7. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Wälder bei Schmeil [= zaniklá obec Smilov]	V. 1931	J. Richter
J	<i>Calypogeia azurea</i>	<i>Kantia trichomanis</i>		orig.: Kantia trichomanis; J. Duda 7. 5. 1973: est! (sub Calypogeia trichomanis); J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Sedlnitz [= Sedlnice], Lehm Böschungen	VI. 1935	s. coll.
J	<i>Cephalozia bicuspidata</i>	<i>Cephalozia bicuspidata</i>		orig.: Cephalozia bicuspidata; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Mähr. Schönb erg [= Šumperk]	VI. 1931	s. coll.
J	<i>Conocephalum conicum</i>	<i>Preissia commutata</i>		orig.: Preissia commutata; J. Duda 7. 5. 1973: Conocephalum conicum; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Sedlnitz [= Sedlnice], Hart [= les Dubina]	VI. 1935	s. coll.
J	<i>Conocephalum conicum</i>	<i>Fegatella conica</i>		orig.: Fegatella conica; J. Duda 7. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Goldenstein [= Branná], Waldbahnrand	IX. 1931	J. Richter
J	<i>Diplophyllum albicans</i>	<i>Diplophyllum albicans</i>		orig.: Diplophyllum albicans; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Sedlnitz [= Sedlnice], Köttinitzer Wald	VI. 1935	Leidolf
J	<i>Frullania dilatata</i>	<i>Frullania dilatata</i>		orig.: Frullania dilatata; J. Duda 7. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Sedlnitz [= Sedlnice], am Fuße einer alten Weide	VII. 1935	s. coll.
J	<i>Chiloscyphus cuspidatus</i>	<i>Lophocolea bidentata</i>		orig.: Lophocolea bidentata; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Winkelsdorf [= Kouty nad Desnou]	X. 1934	J. Richter
J	<i>Chiloscyphus profundus</i>	<i>Lophocolea heterophylla</i>		orig.: Lophocolea heterophylla; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Sedlnitz [= Sedlnice], Köttinitzer Wald. Auf altem Baumstumpf	VI. 1935	J. Richter
J	<i>Lepidozia reptans</i>	<i>Lepidozia reptans</i>		orig.: Lepidozia reptans; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Dorfteschen [= Deštné], Oberwald	VI. 1934	J. Richter

řádkovka – J, mech – M	Jméno taxonu (Kučera et al. 2012)	Původní jméno na schedě	Kategorie ohrožení (Kučera et al. 2012)	Historie deteminace	Text uvedený na schedě (v hrana-tých závorkách současný název nebo upřesnění)	Datum sběru	Sběratel, určil
J	<i>Lophozia ventricosa</i>	<i>Lophozia ventricosa</i>		orig.: <i>Lophozia ventricosa</i> ; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Beskidén. Bei den Satinafällen [= Satinské vodopády]	VII. 1936	J. Richter
J	<i>Marchantia polymorpha</i>	<i>Marchantia polymorpha</i>		orig.: <i>Marchantia polymorpha</i> ; J. Duda 7. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Altvatergebirge. Karlsdorf [= Karlov pod Pradědem]	VII. 1934	J. Richter
J	<i>Metzgeria conjugata</i>	<i>Metzgeria conjugata</i>		orig.: <i>Metzgeria conjugata</i> ; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Dorfeschen [= Deštné], Auf Waldboden	VII. 1935	J. Richter
J	<i>Metzgeria furcata</i>	<i>Metzgeria furcata</i>		orig.: <i>Metzgeria furcata</i> ; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora des Rautenberges [okolí Roudna nebo vrchu Velký Roudný]; Großßer Rautenberg [= Velký Roudný]. Nordseite an Felsblöcken	9. V. 1935	J. Richter
J	<i>Pedinophyllum interruptum</i>	<i>Plagiochila interrupta</i>	LC-att	orig.: Plagiochila interrupta ; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Kotouč, Šipka höhle. Auf feuchten Kalkfelsen	IV. 1936	J. Richter
J	<i>Pellia neesiana</i>	<i>Pellia epiphylla</i>		orig.: <i>Pellia epiphylla</i> ; J. Duda 7. 5. 1973: <i>Pellia neesiana</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Sistertal bei ??? [nečitelné]	VI. 1935	J. Richter
J	<i>Plagiochila asplenoides</i>	<i>Plagiochila asplenoides</i>		orig.: <i>Plagiochila asplenoides</i> ; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora des Niederen Gesenkes. Mohratal [= údolí Moravice], Johannisbrunn [= jánské Koupele]	V. 1934	J. Richter
J	<i>Porella platyphylla</i>	<i>Madotheca platyphylla</i>		orig.: <i>Madotheca platyphylla</i> ; J. Duda 7. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Wenzelsdorf [= Václavov]	IV. 1934	s. coll.
J	<i>Porella platyphylla</i>	<i>Madotheca laevigata</i>		orig.: <i>Madotheca laevigata</i> ; J. Duda 8. 5. 1973: <i>Porella platyphylla</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Altvatergebirge: Tschimischl [= Třemešek]	IX. 1934	J. Richter
J	<i>Ptilidium pulcherrimum</i>	<i>Ptilidium ciliare</i>		orig.: <i>Ptilidium ciliare</i> ; J. Duda 7. 5. 1973: <i>Ptilidium pulcherrimum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Mohratal [= údolí Moravice]; Schles. Hartau [= Slezská Harta]	VI. 1932	J. Richter
J	<i>Radula complanata</i>	<i>Radula complanata</i>		orig.: <i>Radula complanata</i> ; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Dorfeschen [= Deštné], Oberwald. An alten Buchen	V. 1934	J. Richter

Játrvka – J.	Jméno taxonu (Kučera et al. 2012)	Původní jméno na schedě taxonu uvedené	Kategorie ohrožení (Kučera et al. 2012)	Historie determinace	Text uvedený na schedě (v hranatých závorkách současný název nebo upřesnění)	Datum sběru	Sběratel, určil
J	<i>Reboulia hemisphaerica</i>	<i>Grimaldia fragrans</i>	LR-nt	orig.: <i>Grimaldia fragrans</i> ; J. Duda 8. 5. 1973; <i>Reboulia hemisphaerica</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Stramberg [= Štramberk], Weißer Berg [= Bílá hora]	III. 1936	J. Richter
J	<i>Scapania irrigua</i>	<i>Scapania irrigua</i>		orig.: <i>Scapania irrigua</i> ; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Sedlitz [= Sedlnice], Hart [= les Dubina]. Auf feuchtem Grabenrand	V. 1936	s. coll.
J	<i>Scapania nemorea</i>	<i>Scapania nemorosa</i>		orig.: <i>Scapania nemorosa</i> ; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Seldnitz [= Sedlnice], Köttnitzer Wald	VI. 1935	J. Richter
J	<i>Scapania undulata</i>	<i>Scapania dentata</i>		orig.: <i>Scapania dentata</i> ; J. Duda 8. 5. 1973; <i>Scapania undulata</i> f. <i>dentata</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: <i>Scapania undulata</i>	Altvatergebirge. Wenzelsdorf [= Václavov]	IX. 1930	J. Richter
J	<i>Scapania undulata</i>	<i>Scapania undulata</i>		orig.: <i>Scapania undulata</i> ; J. Duda 8. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Altvatergebirge. Großer Kessel [= Velká kotlina]	7. VI. 1934	J. Richter
J	<i>Scapania undulata</i>	<i>Scapania subalpina</i>		orig.: <i>Scapania subalpina</i> ; J. Duda 8. 5. 1973; <i>Scapania undulata</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora der Hohen Tatra. Kleines Kohlbachtal [= Malá Studená dolina]	VII. 1936	J. Richter
J	<i>Schljakovia kunzeana</i>	<i>Lophozia inflata</i>	EN	orig.: <i>Lophozia inflata</i> ; J. Duda 8. 5. 1973; <i>Barbilophozia kunzeana</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Moor zwischen Peterstein [= Petrovy kameny] u. Altvater [= Praděd]	7. VI. 1934	J. Richter
J	<i>Trichocolea tomentella</i>	<i>Trichocolea tomentella</i>		orig.: <i>Trichocolea tomentella</i> ; J. Duda 7. 5. 1973: est! J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Schles. Hartau [= Slezská Harta], Sumpfwiesen im Kreibischwald [= les Polesná]	V. 1930	J. Richter
M	<i>Abietinella abietina</i>	<i>Thuidium abietinum</i>		orig.: <i>Thuidium abietinum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora des Rautenberges [okolí Roudna nebo vrchu Velký Roudný]. Raaser Sandstein. Sandsteinbrüche [patrně pp Razovské tufty] in Raase [= Razová]	17. IV. 1935	s. coll.
M	<i>Alleniella besserii</i>	<i>Neckera besserii</i>		orig.: <i>Neckera besserii</i> ; J. Tkáčiková 24. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Kotouč, auf Kalkfelsen	V. 1936	J. Richter

řátrovka – J. mech – M	Jméno taxonu (Kučera et al. 2012)	Původní jméno na schedě	Kategorie ohrožení (Kučera et al. 2012)	Historie detekce - minace	Text uvedený na schedě (v hrana-třích závorekách současný název nebo upřesnění)	Datum sběru	Sběratel, určil
M	<i>Alleniella complanata</i>	<i>Neckera complanata</i>		orig.: <i>Neckera complanata</i> ; J. Tkáčiková 24. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Flora des Gesenkes. Wenzelsdorf [= Václavov], ??? [nečitelné]	X. 1934	J. Richter
M	<i>Amphidium mougeotii</i>	<i>Amphidium mougeotii</i>		orig.: <i>Amphidium mougeotii</i> ; J. Tkáčiková 5. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Großer Kessel [= Velká kotlina]	7. VI. 1934	J. Richter
M	<i>Andreaea rupestris</i>	<i>Andreaea petrophila</i>		orig.: <i>Andreaea petrophila</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Flora der Hohen Tatra. Fünf-Seen-Gebiet [= Dolina pěti polských ples] ± 1900 m	VII. 1936	J. Richter
M	<i>Anomodon viticulosus</i>	<i>Anomodon viticulosus</i>		orig.: <i>Anomodon viticulosus</i> ; J. Tkáčiková 19. 2. 2021: est!	Flora des Kotouč: Mähren. Kotouč: Šipka. Auf Jurakalk	30. V. 1936	J. Richter
M	<i>Antitrichia curtipendula</i>	<i>Antitrichia curtipendula</i>	LC-att	orig.: <i>Antitrichia curtipendula</i> ; J. Tkáčiková 19. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Schles. Hartau [= Slezská Harta]	IX. 1937	J. Richter
M	<i>Atrichum undulatum</i>	<i>Catharina undulata</i>		orig.: <i>Catharina undulata</i> ; J. Tkáčiková 5. 10. 2020: est!	Wald bei Schmeil [= zaniklá obec Smilov]	V. 1930	J. Richter
M	<i>Aulacomnium palustre</i>	<i>Aulacomnium palustre</i> var. <i>imbricatum</i>		orig.: <i>Aulacomnium palustre</i> var. <i>imbricatum</i> ; Z. Hradlek 2021: <i>Aulacomnium palustre</i> var. <i>palustre</i>	Flora der Hohen Tatra. Kásmarker Tränke – Grüner See [= Zelené pleso]	VII. 1936	J. Richter
M	<i>Aulacomnium palustre</i>	<i>Aulacomnium palustre</i>		orig.: <i>Aulacomnium palustre</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Niederer Gesenke. Blaue Pfüze [dnes bezejmenné místo mezi Červenou horou a Červeným kopcem, 49°46'22.723"N, 17°32'55.345"E] beim Roter Berg [= Červená hora]	VII. 1935	J. Richter
M	<i>Bartramia halleriana</i>	<i>Bartramia norvegica</i>	LR-nt	orig.: <i>Bartramia norvegica</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora des Nied. Gesenkes. Sistertal, Rabenstein [= Rabštejn]	VII. 1935	J. Richter
M	<i>Brachythecium rivulare</i>	<i>Brachythecium mildeanum</i>		orig.: <i>Brachythecium mildeanum</i> ; S. Kubešová 2. 2022: <i>Brachythecium rivulare</i>	Schles. Hartau [= Slezská Harta], auf Basalt	IV. 1935	J. Richter
M	<i>Brachythecium rutabulum</i>	<i>Brachythecium rutabulum</i>		J. Schenk: <i>Brachythecium rutabulum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora der Niederen Ostusdten. Dorfteschchen [= Deštné]	III. 1934	J. Richter, det. Schenk

řátrovka – J.	Jméno taxonu (Kučera et al. 2012)	Původní jméno taxonu uvedené na schůdku	Kategorie ohrožení (Kučera et al. 2012)	Historie determinace	Text uvedený na schůdku (v hranařích závorkách nebo upřesnění)	Datum sběru	Sběratel, určil
M	<i>Brachythecium rutabulum</i>	<i>Brachythecium rutabulum</i>		orig.: <i>Brachythecium rutabulum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora des Rautenberges [okolí Roudna nebo vrchu Velký Roudný]; Kreibisch. An grasigen Stellen des Kreibischwaldes [= les Polesná] bei Schles. Hartau [= Slezská Harta]	IV. 1935	Otruba
M	<i>Brachythecium salebrosum</i>	<i>Brachythecium salebrosum</i>		orig.: <i>Brachythecium salebrosum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Schles. Hartau [= Slezská Harta], Kreibischwald [= les Polesná]	IV. 1935	J. Richter
M	<i>Brachythecium tommasinii</i> var. <i>tommasinii</i>	<i>Rhynchostegium confertum</i>		orig.: <i>Rhynchostegium confertum</i> ; S. Kubešová 2. 2022: <i>Brachythecium tommasinii</i>	Kotouč, auf Jurakalk	III. 1936	Leidolf
M	<i>Bryoerythrophyllum recurvirostrum</i>	<i>Didymodon rubellus</i>		orig.: <i>Didymodon rubellus</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Stramberg [= Štramberk] Kotouč. Auf Waldboden	VIII. 1935	s. coll.
M	<i>Bryum caespiticium</i>	<i>Bryum caespiticium</i>		orig.: <i>Bryum caespiticium</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Niedereres Gesenke. Raaser Sandstein [možná PP Razovské tufty]	IV. 1935	J. Richter
M	<i>Bryum capillare</i>	<i>Bryum capillare</i>		orig.: <i>Bryum capillare</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Stramberg [= Štramberk], Schloßberg. Auf Kalkfelsen	VIII. 1935	Leidolf
M	<i>Calliergon cordifolium</i>	<i>Hypnum cordifolium</i>		orig.: <i>Hypnum cordifolium</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora moravica. Stadt Liebau [= Město Libavá], Herlsdorfer Büschel [Herlsdorf = Heroltovice]	13. VII. 1936	J. Richter
M	<i>Calliergon cordifolium</i>	<i>Calliergon cordifolium</i>		orig.: <i>Calliergon cordifolium</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora Schlesiens. Dorfteschens [= Deštné]	XII. 1936	J. Richter
M	<i>Calliergon giganteum</i>	<i>Calliergon giganteum</i> fo. <i>dendroides</i>	VU	orig.: <i>Calliergon giganteum</i> fo. <i>dendroides</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Sedlnitz [= Sedlnice], Graben, überflutet	IV. 1936	J. Richter
M	<i>Calliergonella cuspidata</i>	<i>Calliergon cuspidatum</i>		J. Otruba: <i>Calliergon cuspidatum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora der Hohen Ostsudeten. Am Eingang des Großen Kessels [= Velká kotlina] in Tümpeln	22. VIII. 1935	J. Richter, det. Otruba
M	<i>Calliergonella cuspidata</i>	<i>Calliergon cuspidatum</i>		orig.: <i>Calliergon cuspidatum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Sedlnitz [= Sedlnice], auf nassen Bacheboden	III. 1936	s. coll.

řádková – J. mech – M	Jméno taxonu (Kučera et al. 2012)	Původní jméno na schedě	Kategorie ohroženosti (Kučera et al. 2012)	Historie detekce - minace	Text uvedený na schedě (v hrana-současné názvy)	Datum sběru	Sběratel, určil
M	<i>Ceratodon purpureus</i>	<i>Ceratodon purpureus</i>		orig.: <i>Ceratodon purpureus</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Dorfeschen [= Deštné], auf alten Strohdächern	IV. 1937	s. coll.
M	<i>Climacium dendroides</i>	<i>Climacium dendroides</i>		orig.: <i>Climacium dendroides</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Dorfeschen [= Deštné], nasse Wiesen im Palesko [zřejmě les Palesek]	VIII. 1931	J. Richter
M	<i>Ctenidium molluscum</i>	<i>Ctenidium molluscum</i>		orig.: <i>Ctenidium molluscum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Torna [= Torňa nad Bodvou]; Schlucht bei Szadelló [= Zádle]	VIII. 1931	s. coll.
M	<i>Cynodontium gracilescens</i>	<i>Cynodontium gracilescens</i>		orig.: <i>Cynodontium gracilescens</i> ; Z. Hradílek 20. 4. 2021: est!	Flora der Hohen Tatra. Weißwasser [zřejmě Dolina Bielej vody] (vom Grünen See [= Zelené pleso])	VII. 1936	J. Richter
M	<i>Dicranodontium denudatum</i>	<i>Dicranodontium denudatum</i>		orig.: <i>Dicranodontium denudatum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora der Beskiden. Smrk	VII. 1936	s. coll.
M	<i>Dicranum fuscescens</i>	<i>Dicranum fuscescens</i>		orig.: <i>Dicranum fuscescens</i> ; Z. Hradílek 29. 4. 2021: est!	Flora der Hohen Tatra. Gebiet: Grüner See [= Zelené pleso]	VII. 1936	J. Richter
M	<i>Dicranum montanum</i>	<i>Dicranum montanum</i>		orig.: <i>Dicranum montanum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora des Rautenberges [okolí Roudna nebo vrchu Velký Roudný]. Kreibisch. Auf Waldboden	IX. 1935	J. Richter
M	<i>Dicranum polysetum</i>	<i>Dicranum undulatum</i>		orig.: <i>Dicranum undulatum</i> ; J. Tkáčiková 5. 10. 2020: est!	Habsteiner Moor [= Jestřebské slatiny]	VII. 1935	J. Richter
M	<i>Dicranum scoparium</i>	<i>Dicranum scoparium</i>		orig.: <i>Dicranum scoparium</i> ; J. Tkáčiková 5. 10. 2020: est!	Flora des Niederen Gesenkes. Kreibischwald [= les Polesná] bei Schles. Hartau [= Slezská Harta]	IV. 1935	J. Richter
M	<i>Dicranum scoparium</i>	<i>Dicranum scoparium</i>		orig.: <i>Dicranum scoparium</i> ; J. Tkáčiková 5. 10. 2020: est!	Flora der Hohen Tatra. Weißwasser [zřejmě Dolina Bielej vody]. (Grüner See [= Zelené pleso])	VII. 1936	J. Richter
M	<i>Distichium capillaceum</i>	<i>Distichum capillaceum</i>		orig.: <i>Distichum capillaceum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Altwater [= Praděd]: Tafelsteine [= Tabulové skály]	VII. 1933	J. Richter
M	<i>Drepanocladus aduncus</i> var. <i>kneiffii</i> fo. <i>pseudofluitans</i>	<i>Drepanocladus aduncus</i> var. <i>kneiffii</i> fo. <i>pseudofluitans</i>		orig.: <i>Drepanocladus aduncus</i> var. <i>kneiffii</i> fo. <i>pseudofluitans</i> ; J. Tkáčiková 19. 2. 2021: <i>Drepanocladus aduncus</i> ; S. Kubešová 2. 2022: est!	Sedlnitz [= Sedlnice] Bahndammgraben. Untergetaucht	IV. 1936	s. coll.

játrvka – J, mech – M	Jméno taxonu (Kučera et al. 2012)	Původní jméno na schedě	Kategorie ohrožení (Kučera et al. 2012)	Historie detekce minace	Text uvedený na schedě (v hrana-tych zázvorkách současny název nebo upřesnění)	Datum sběru	Sběratel, určil
M	<i>Drepanocladus aduncus</i>	<i>Drepanocladus sendneri</i>		orig.: Drepanocladus sendneri; J. Kučera 11. 2. 2022: Drepanocladus aduncus	Sedlnitz [= Sedlnice]	V. 1937	Leidolf
M	<i>Encalypta streptocarpa</i>	<i>Encalypta contorta</i>		orig.: Encalypta contorta; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Pollauer Berge [= Pavlovské vrchy]	6. VII. 1934	s. coll.
M	<i>Entosthodon muhlenbergii</i>	<i>Funaria dentata</i>	CR	orig.: Funaria dentata; J. Tkáčiková 3. 2020: est!; S. Kubešová 2. 2022: est!	Stramberg [= Štramberk], Schloßberg	III. 1936	s. coll.
M	<i>Eurhynchiastrum pulchellum</i>	<i>Rhynchostegium murale</i>	LC-att	orig.: Rhynchostegium murale; S. Kubešová 2. 2022: Eurhynchiastrum pulchellum	Raaser Bruch [možná PP Razovské tuffy]	IV. 1935	J. Richter
M	<i>Eurhynchium striatum</i>	<i>Eurhynchium striatum</i>	LC-att	orig.: Eurhynchium striatum; J. Tkáčiková 6. 10. 2020: est!	Kuhlandchen [= historické území Kravařsko, Köttitzer Wald	VI. 1935	s. coll.
M	<i>Funaria hygrometrica</i>	<i>Funaria hygrometrica</i>		orig.: Funaria hygrometrica; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Kalkgrund bei Spachendorf [= Leskovec nad Moravici]	IV. 1935	J. Richter
M	<i>Grimmia hartmanii</i>	<i>Grimmia hartmanii</i>		orig.: Grimmia hartmanii; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora der Hohen Ostsudeten. Großer Kessel [= Velká kotlina]	31. VIII. 1935	J. Richter
M	<i>Grimmia pulvinata</i>	<i>Grimmia pulvinata</i>		orig.: Grimmia pulvinata; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Niederer Gesenke. Auf Felsblöcken bei Raase [= Razová]	IV. 1935	J. Richter
M	<i>Grimmia ramondii</i>	<i>Racomitrium patens</i>		orig.: Racomitrium patens; Z. Hradílek 29. 4. 2021: Grimmia ramondii	Flora der Hohen Tatra. Kl. Kohlbahtal [= Malá Studená dolina]	VII. 1936	s. coll.
M	<i>Hedwigia ciliata</i>	<i>Hedwigia albicans</i>		orig.: Hedwigia albicans; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora des Rautenberges [okolí Roudna nebo vrchu Velký Roudný]. Großser Rautenberg [= Velký Roudný]. An Felsblöcken der Nordwestseite	9. V. 1935	J. Richter
M	<i>Herzogiella seligeri</i>	<i>Plagiothecium silesiacum</i>		orig.: Plagiothecium silesiacum; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Seldnitz [= Sedlnice], auf Waldboden	IV. 1935	Leidolf
M	<i>Homalia trichomanoides</i>	<i>Homalia trichomanoides</i>		orig.: Homalia trichomanoides; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora des Niederen Gesenkes (Schlesien). Dorfteschen [= Deštné]; Kamina hora. Auf Grauwackefelsen	IV. 1936	J. Richter

játrůvka – J. mech – M	Jméno taxonu (Kučera et al. 2012)	Původní jméno na schedě	Kategorie ohrožení (Kučera et al. 2012)	Historie detekce - minace	Text uvedený na schedě (v hrana-tých závorkách současný název nebo upřesnění)	Datum sběru	Sběratel, určil
M	<i>Homalothecium lutescens</i>	<i>Camptothecium lutescens</i>		orig.: <i>Camptothecium lutescens</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Pollauer Berge [= Pavlovské vrchy]	VII. 1936	J. Richter
M	<i>Homalothecium sericeum</i>	<i>Homalothecium sericeum</i>		orig.: <i>Homalothecium sericeum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Niederer Gesenke: Rautenberg [= Roudno] - Raaser Sanstein	IV. 1935	J. Richter
M	<i>Hygrohypnum luridum</i>	<i>Hygrohypnum palustre</i> var. <i>polare</i>		orig.: <i>Hygrohypnum palustre</i> var. <i>polare</i> ; Z. Hradílek 29. 4. 2021: <i>Hygrohypnum luridum</i>	Hohe Tatra	VII. 1936	s. coll.
M	<i>Hylacomium splendens</i>	<i>Hylacomium splendens</i>		orig.: <i>Hylacomium splendens</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora des Rautenberges [okolí Roudna nebo vrchu Velký Roudný]. Raaser Sandstein. An feuchten Stellen im Raaser Steinbruch [možná pp Razovské tuřity]	17. IV. 1935	s. coll.
M	<i>Hypnum cupressiforme</i>	<i>Hypnum cupressiforme</i>		orig.: <i>Hypnum cupressiforme</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Dorfeschen [= Deštné], Schieferbrüche	III. 1935	J. Richter
M	<i>Hypnum cupressiforme</i>	<i>Hypnum cupressiforme</i>		orig.: <i>Hypnum cupressiforme</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Dorfeschen [= Deštné], Steine im Böhnishgrund-Bach	19. IV. 1934	s. coll.
M	<i>Hypnum pallescens</i>	<i>Hypnum pallescens</i> var. <i>reptile</i>	LC-att	orig.: <i>Hypnum pallescens</i> var. <i>reptile</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est! <i>Hypnum pallescens</i> ; S. Kubešová 2. 2022: est!	Dorfeschen [= Deštné], am Grunde altes ??? [nečitelné]	IX. 1936	J. Richter
M	<i>Isoethecium alopecuroides</i>	<i>Isoethecium myurum</i>		orig.: <i>Isoethecium myurum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora des Rautenberges [okolí Roudna nebo vrchu Velký Roudný]. Kreibisch. Auf losen Basaltblöcken des Kreibischwaldes [= les Polesná] bei Schles. Hartau [= Slezská Harta]	IV. 1935	J. Richter
M	<i>Isoethecium alopecuroides</i>	<i>Isoethecium viviparum</i>		orig.: <i>Isoethecium viviparum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora Schlesiens. Dorfeschchen [= Deštné]	XII. 1936	J. Richter
M	<i>Leptobryum pyriforme</i>	<i>Leptobryum pyriforme</i>		orig.: <i>Leptobryum pyriforme</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Großer Rautenberg [= Velký Roudný]	V. 1937	J. Richter
M	<i>Lescuraea incurvata</i>	<i>Lescuraea atrovirens</i>		orig.: <i>Lescuraea atrovirens</i> ; J. Tkáčiková 5. 2. 2021: est!; S. Kubešová 2. 2022: est!	Altwater [= Praděd]; Tafelsteine [= Tabulové skály]	VIII. 1935	J. Richter

játrůvka – J, mech – M	Jméno taxonu (Kučera et al. 2012)	Původní jméno na schedě	Kategorie ohrožení (Kučera et al. 2012)	Historie deteminace	Text uvedený na tých zázvorkách schedě (v hrana-současny název nebo upřesněn)	Datum sběru	Sběratel, určil
M	<i>Plagiomnium cuspidatum</i>	<i>Mnium cuspidatum</i>		orig.: <i>Mnium cuspidatum</i> ; J. Tkáčiková 24. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Flora des Rautenberges [okolí Roudna nebo vrchu Velký Roudný]. Kreibischwald [= les Polesná]. Waldboden des Kreibischwaldes bei Schles. Hartau [= Slezská Harta]	IV. 1935	J. Richter
M	<i>Plagiopus oederianus</i>	<i>Bartramia oederi</i>	VU	orig.: <i>Bartramia oederi</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Flora der Westbeskiden. Kotouč bei Stramberg [= Štramberk]. Auf feuchten, schattigen Kalkfelsen	V. 1936	J. Richter
M	<i>Plagiothecium denticulatum</i>	<i>Plagiothecium denticulatum</i>		orig.: <i>Plagiothecium denticulatum</i> ; J. Tkáčiková 5. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Niederer Gesenke. Großer Rautenberg [= Velký Roudný]	VIII. 1935	J. Richter
M	<i>Pleurozium schreberi</i>	<i>Entodon schreberi</i>		orig.: <i>Entodon schreberi</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Nied. Gesenke. Wäldern bei Giebau [= Jívová]	V. 1934	J. Richter
M	<i>Pogonatum aloides</i>	<i>Pogonatum aloides</i>		orig.: <i>Pogonatum aloides</i> ; J. Tkáčiková 5. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Sedlnitz [= Sedlnice]	VII. 1935	J. Richter
M	<i>Pogonatum urnigerum</i>	<i>Pogonatum urnigerum</i>		orig.: <i>Pogonatum urnigerum</i> ; J. Tkáčiková 5. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Badgastein [= Bad Gastein v Salcbursku]	IV. 1944	J. Richter
M	<i>Pohlia nutans</i>	<i>Webera nutans</i>		orig.: <i>Webera nutans</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Sch. Hartau [= Slezská Harta], Kreibisch	IV. 1935	J. Richter
M	<i>Pohlia wahlenbergii</i>	<i>Mniobryum albicans</i>		orig.: <i>Mniobryum albicans</i> ; J. Tkáčiková 24. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Flora des Hohen Gesenkes. Großer Kessel [= Velká kotlina]	VIII. 1936	J. Richter
M	<i>Polytrichastrum alpinum</i>	<i>Polytrichum alpinum</i>		orig.: <i>Polytrichum alpinum</i> ; J. Tkáčiková 5. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Smrk	VII. 1936	s. coll.
M	<i>Polytrichastrum alpinum</i>	<i>Polytrichum alpinum</i>		orig.: <i>Polytrichum alpinum</i> ; J. Tkáčiková 24. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Badgastein [= Bad Gastein v Salcbursku]	IV. 1944	J. Richter
M	<i>Polytrichum commune</i>	<i>Polytrichum commune</i>		orig.: <i>Polytrichum commune</i> ; J. Tkáčiková 12. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Badgastein [= Bad Gastein v Salcbursku]	IV. 1944	J. Richter

Ľávroka – Ĵ, mech – M	Ĵmáo taxonu (Kučera et al. 2012)	Přuvodní Ĵmáo taxonu uvedené na schéde	Kategorie ohro-žení (Kučera et al. 2012)	Historie deter-minace	Text uvedení na schéde (v hrana-tých závorkách současný název nebo upřesnění)	Datum sběru	Sběratel, určil
M	<i>Polytrichum formosum</i>	<i>Polytrichum formosum</i>		orig.: Polytrichum formosum; Ĵ. Tkáčiková 24. 2. 2021: est!	M. Schönborg [= Šumperk]	X. 1931	Ĵ. Richter
M	<i>Polytrichum piliferum</i>	<i>Polytrichum piliferum</i>		orig.: Polytrichum piliferum; Ĵ. Tkáčiková 24. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Altvatergebirge. Großer Kessel [= Velká kotlina]	VII. 1930	Ĵ. Richter
M	<i>Pseudoleskeella nervosa</i>	<i>Leskea nervosa</i>		orig.: Leskea nervosa; Ĵ. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora des Rautenberges [okolí Roudna nebo vrchu Velký Roudný]. Auf Basaltblöcken der Westseite	IX. 1935	Ĵ. Richter
M	<i>Ptilium crista-castrensis</i>	<i>Ptilium crista castrensis</i>	LC-att	orig. Ptilium crista castrensis ; Ĵ. Tkáčiková: 3. 2020: est!	Stadt Liebau [= Město Libavá]. Herlsdorfer Büschel [Herlsdorf = Heroltovice]	VII. 1936	Ĵ. Richter
M	<i>Racomitrium affine</i>	<i>Rhacomitrium heterostichum</i>		orig.: Rhacomitrium heterostichum; Z. Hradílek 20. 4. 2021: Racomitrium affine	Tatra, Kohlbachtal [= Studená dolina]	VII. 1936	Ĵ. Richter
M	<i>Racomitrium canescens</i>	<i>Rhacomitrium canescens</i>		orig.: Rhacomitrium canescens; Ĵ. Tkáčiková 12. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Niederer Gesenke. Raaser Sandsteinbruch [možná PP Razovské tufity]	IV. 1935	Ĵ. Richter
M	<i>Racomitrium fasciculare</i>	<i>Rhacomitrium fasciculare</i>		orig.: Rhacomitrium fasciculare; Ĵ. Tkáčiková 5. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Tafelsteine [= Tabulové skály], Altvater [= Praděd]	22. VIII. 1935	Ĵ. Richter
M	<i>Racomitrium microcarpon</i>	<i>Rhacomitrium microcarpum</i>		orig.: Rhacomitrium microcarpum; Z. Hradílek 29. 4. 2021: est!	Flora der Hohen Tatra. Weißwasser [zřejmě Dolina Bielej vody]	VII. 1936	Ĵ. Richter
M	<i>Racomitrium microcarpon</i>	<i>Rhacomitrium canescens</i> fo. <i>prolifera</i>		orig.: Rhacomitrium canescens fo. prolifera; Z. Hradílek 29. 4. 2021: Racomitrium microcarpon	Flora der Hohen Tatra. Weißwasser [zřejmě Dolina Bielej vody] (vom Grünen See)	VII. 1936	Ĵ. Richter
M	<i>Racomitrium sudeticum</i>	<i>Rhacomitrium sudeticum</i>		orig.: Rhacomitrium sudeticum; Ĵ. Tkáčiková 24. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Altvater [= Praděd], Tafelsteine [= Tabulové skály]	VIII. 1935	Ĵ. Richter
M	<i>Rhizomnium punctatum</i>	<i>Mnium punctatum</i>		orig.: Mnium punctatum; Ĵ. Tkáčiková 5. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Flora moravica.??? [nečitelné] Seldnitz [= Sedlnice]	VIII. 1935	Ĵ. Richter

játrovka – J.	Jméno taxonu (Kučera et al. 2012)	Původní jméno na schedě	Kategorie ohro-žení (Kučera et al. 2012)	Historie deter-minace	Text uvedený na schedě (v hrana-tých závorkách současný název nebo upřesnění)	Datum sběru	Sběratel, určil
M	<i>Rhynchostegium riparioides</i>	<i>Rhynchostegium rusciforme</i>		orig.: <i>Rhynchostegium rusciforme</i> ; J. Tkáčiková 12. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est!	Dorfteschen [= Deštné], in raschen Waldbächen	VIII. 1935	J. Richter
M	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>		orig.: <i>Rhytidiadelphus squarrosus</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Niederer Gesenke. Raaser Brüche [možná pp Razovské tufty]. Auf feuchten, lichten Plätzen im Walde	IV. 1935	J. Richter
M	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>		orig.: <i>Rhytidiadelphus triquetrus</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora Schlesiens. Dorfteschen [= Deštné]	XII. 1936	J. Richter
M	<i>Rhytidium rugosum</i>	<i>Hylacomnium rugosum</i>		orig.: <i>Hylacomnium rugosum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Olmütz [= Olomouc], Grügau [= Grygov]	IV. 1930	s. coll.
M	<i>Sanionia uncinata</i>	<i>Drepanocladus uncinatus</i>		orig.: <i>Drepanocladus uncinatus</i> ; Z. Hradlek: est!	Flora der Hohen Tatra. Weißewasser [zřejmě Dolina Bielej vody]	VII. 1936	J. Richter
M	<i>Sanionia uncinata</i>	<i>Drepanocladus exannulatus</i> fo. <i>orthophylla</i>		orig.: <i>Drepanocladus exannulatus</i> fo. <i>orthophylla</i> ; S. Kubešová 2. 2022: <i>Sanionia uncinata</i>	Flora von Schlesien. Eckersdorfer Schieferbrüche: Stolleneingang [Jakartovické břidlicové lom: vchod do tunelu]	XII. 1934	J. Richter
M	<i>Sciuro-hypnum glaciale</i> (Schimp.) Ignatov & Huttunen	<i>Brachythecium glaciale</i> var. <i>gelidum</i>		orig.: <i>Brachythecium glaciale</i> var. <i>gelidum</i> ; Z. Hradlek: 2021: non teste.	Tatra, Kl. Kohlbachtal [= Malá Studená dolina]	VII. 1936	J. Richter
M	<i>Schistidium</i> sp.	<i>Grimmia apocarpa</i>		orig.: <i>Grimmia apocarpa</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: <i>Schistidium</i> sp.	Flora des Rautenberges [okolí Roudna nebo vrchu Velký Roudný]. Raaser Sandstein. An feuchten Stellen des Raaser Sandsteinbruches [možná pp Razovské tufty]	17. IV. 1935	s. coll.
M	<i>Sphagnum girgensohnii</i>	<i>Sphagnum acutifolium</i>		orig.: <i>Sphagnum acutifolium</i> ; S. Kubešová 2. 2022: <i>Sphagnum girgensohnii</i>	Stadt Liebau [= Město Libavá], blaue Pflanze [dnes bezejmenné místo mezi Červenou horou a Červeným kopcem, 49°46'22.723"N, 17°32'55.345"E]	IV. 1936	J. Richter
M	<i>Sphagnum palustre</i>	<i>Sphagnum cymbifolium</i>		orig.: <i>Sphagnum cymbifolium</i> ; J. Tkáčiková 12. 2. 2021: est!	Stadt Liebau [= Město Libavá], Wolfsgrund [dnes bezejmenné místo 49°42'35.207"N, 17°30'11.204"E]. Wald	VII. 1935	J. Richter

řádková – řádková – řádková	Jméno taxonu (Kučera et al. 2012)	Původní jméno na schůzi	Kategorie ohrožení (Kučera et al. 2012)	Historie determinace	Text uvedený na schůzi (v hranatých závorkách současný název nebo upřesnění)	Datum sběru	Sběratel, určil
M	<i>Sphagnum squarrosum</i>	<i>Sphagnum squarrosum</i>		orig.: <i>Sphagnum squarrosum</i> ; J. Tkáčiková 12. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est! + <i>Sphagnum palustre</i>	St. Liebau [= Město Libavá], Wolfsgrund [dnes bezjmenné místo 49°42'35.207"N, 17°30'11.204"E], Wald	VII. 1935	J. Richter
M	<i>Sphagnum warnstorffii</i>	<i>Sphagnum warnstorffii</i>	LC-att	orig.: <i>Sphagnum warnstorffii</i> ; J. Tkáčiková 24. 2. 2021: est! S. Kubešová 2. 2022: est! + <i>Aulacomnium palustre</i>	Stadt Liebau [= Město Libavá]: Blaue Pfütze [dnes bezjmenné místo mezi Červenou horou a Červeným kopcem, 49°46'22.723"N, 17°32'55.345"E]	VII. 1935	J. Richter
M	<i>Syntrichia ruralis</i>	<i>Syntrichia ruralis</i>		orig.: <i>Syntrichia ruralis</i> ; J. Tkáčiková 19. 2. 2021: est!	Kalkgrund bei Spachendorf [= Leskovec nad Moravicí]	IV. 1935	J. Richter
M	<i>Tetraphis pellucida</i>	<i>Georgia pellucida</i>		orig.: <i>Georgia pellucida</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Auf morschem Holz im Kreibisch b. Hartau [= Slezská Harta]	IV. 1935	J. Richter
M	<i>Tetraphis pellucida</i>	<i>Georgia pellucida</i>		orig.: <i>Georgia pellucida</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Stadt Liebau [= Město Libavá], Herlsdorfer Büscheln [Herlsdorf = Heroltovice], Auf alten Baumstümpfen	V. 1930	J. Richter
M	<i>Thamnobryum alopecurum</i>	<i>Thamnium alopecurum</i>		orig.: <i>Thamnium alopecurum</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Eckersdorf [= Jakartovice], Stenzelsgraben - Wasserfall	XII. 1934	s. coll.
M	<i>Thuidium assimile</i>	<i>Thuidium delicatulum</i>		orig.: <i>Thuidium delicatulum</i> ; J. Tkáčiková 2. 2022: <i>Thuidium assimile</i> ; S. Kubešová 2. 2022: est!	Schles. Hartau [= Slezská Harta], Kreibischwald [= les Polesná]	IV. 1935	J. Richter
M	<i>Tortella inclinata</i>	<i>Tortella tortuosa</i>		orig.: <i>Tortella tortuosa</i> ; S. Kubešová 2. 2022: <i>Tortella inclinata</i>	Pollauer Berge [= Pavlovské vrchy]	6. VII. 1934	J. Richter
M	<i>Tortula subulata</i>	<i>Tortula subulata</i>		orig.: <i>Tortula subulata</i> ; J. Tkáčiková 3. 2020: est!	Flora des Rautenberges [okolí Roudna nebo vrchu Velký Roudný], Raaser Sandstein. An feuchten Stellen des Raaser Bruches [možná PP Razovské tufty]	17. IV. 1935	Otruba
M	<i>Tortula truncata</i>	<i>Pottia truncatula</i>		orig.: <i>Pottia truncatula</i> ; J. Tkáčiková 12. 2. 2021: est!	Dorfeschen [= Deštné], Hohlwege	III. 1935	J. Richter
M	<i>Warnstorffia fluitans</i>	<i>Drepanocladus fluitans</i> var. <i>falcatus</i> fo. <i>alpina</i>		orig.: <i>Drepanocladus fluitans</i> var. <i>falcatus</i> fo. <i>alpina</i> ; Z. Hradílek 4 2021: <i>Warnstorffia fluitans</i>	Flora der Hohen Tatra. Moor beim Grünen See [= Zelené pleso]	VII. 1936	J. Richter

KOMENTÁŘE K ZAJÍMAVÝM A OHROŽENÝM DRUHŮM MECHOROSTŮ

Komentované druhy jsou řazeny dle systému a následně podle abecedy.

Játrovky

***Pedinophyllum interruptum* – vápnomilka přerušovaná (LC-att)**

Plagiochila interrupta, Kotouč, Šipka höhle. Auf feuchten Kalkfelsen. IV. 1936, J. Richter [= *Pedinophyllum interruptum*, Kotouč, jeskyně Šipka. Na vlhkých vápencových skalách.]

Vápnomilka přerušovaná roste obvykle na stinných, mírně vlhkých nebo suchých vápencových skalách se slabou vrstvou humusu (VÁŇA 2005c). Rozšíření v rámci České republiky zpracoval VÁŇA (1983): Českokrumlovsko, Český kras, Podkrkonoší a hojněji na moravských vápencích zejména Moravského krasu. Tato vápnomilná játrovka je na vhodných stanovištích poměrně častá. Roste také na flyši obohaceném bázemi v Moravskoslezských Beskydech (VÁŇA 1983; AOPK 2021d).

Richterův nález z vrchu Kotouč od jeskyně Šipka je pro tuto lokalitu první (cf. VÁŇA 1983). Recentní výskyt na Koutouči byl opakovaně potvrzen (PLÁŠEK 2008; KOCIÁN & KUBEŠOVÁ 2014; HRADÍLEK 2019).

***Reboulia hemisphaerica* – koženka polokulovitá (LR-nt)**

Grimaldia fragrans, Stramberg. Weißer Berg. III. 1936, J. Richter [rev. J. Duda = *Reboulia hemisphaerica*, Štramberk. Bílá hora.]

Koženka polokulovitá roste na holé zemi, na humusu mírně až silně bazických skal, více na výhřevných stanovištích (VÁŇA 2005d). V České republice roste porůznu až vzácně od nížin do hor. Více lokalit je na jižní Moravě (DUDA 1973, VÁŇA 2005d).

Ve Štramberku rostla na více lokalitách – Kotouč u Šipky, Zámecká hora a Bílá hora. Richterův údaj je historicky první, cf. DUDA & PILOUS (1997). Recentní výskyt je známý pouze z Kotouče (PLÁŠEK 2008; HRADÍLEK 2019) a Zámeckého vrchu (D. Hlisnikovský 2015 in BioLog).

***Schljakovia kunzeana* – sečovka Kunzeova (EN)**

Lophozia inflata, Moor zwischen Peterstein u. Altvater. 7. VI. 1934, J. Richter

[rev. J. Duda = *Schljakovia kunzeana*, rašeliniště mezi Petrovými kameny (und=) a Pradědem.]

Sečovka Kunzeova roste většinou na vrchovištích mezi rašelínky, ale také na tlejícím dřevě či na humusu skal nebo i na skalních sutích v horských oblastech (VÁŇA 2017). V České republice se recentně vyskytuje poměrně vzácně (cf. DUDA 1983; VÁŇA 2017; DŘEVOJAN et al. 2018), z nedávné doby byla hlášena z přibližně deseti lokalit – Slavkovský les, Krušné hory, Jizerské hory, Krkonoše a Hrubý Jeseník (slatě u Švýcůrny), v minulosti také na Šumavě, u Nového Města na Moravě a na Králickém Sněžníku.

Richterův doklad z rašeliniště mezi Pradědem a Petrovými kameny (1934) je uložen v BRNM, OP, OVMB (DUDA & VÁŇA 1983). V současnosti z této lokality není druh znám, nejbližší recentní lokalita je zmíněná slatina u chaty Švýcárna (P. Hájková 2012 in ČNFD; VÁŇA 2017).

Mechy

***Antitrichia curtipendula* – žilnatka převislá (LC-att)**

Antitrichia curtipendula, Schles. Hartau. IX. 1937, J. Richter

[= *Antitrichia curtipendula*, (Schlesisch Hartau=) Leskovec nad Moravicí – Slezská Harta.]

Statný mech, rostoucí zpravidla epifyticky na borce stromů nebo na kyselých skalách a kamenech zastíněných sutí. Pro svou citlivost ke znečištění ovzduší ve 20. století vymizel z mnoha lokalit (HILL et al. 1994). V České republice roste roztroušeně, především v nadmořských výškách mezi 300 a 400 m. Častěji se vyskytuje na jihozápadní Moravě a v jižních Čechách (VONDRÁK 2000; NOVOTNÝ & PLAŠEK 2013). V Moravskoslezských Beskydech je vzácný a v posledních letech nebyl zaznamenán.

Doklad J. Richtera ze Slezské Harty pravděpodobně odpovídá údajům v publikaci shrnující bryofloru Velkého Roudného a blízkého okolí (RICHTER 1936). Tyto nálezy pravděpodobně spadají do území NPP Velký Roudný, v pozdějších letech zde nebyl druh potvrzen (PLÁŠEK 2005).

***Bartramia halleriana* – kulistec Hallerův (LR-nt)**

Bartramia norvegica, Flora des Nied. Gesenkes. Sistertal, Rabenstein. VII. 1935, J. Richter

[= *Bartramia halleriana*, Flóra (Niederer Gesenkes=) Nízkeho Jeseníku. Rabštejn u obce Oskava – Bedřichov.]

Poměrně statný mech rostoucí na vlhkých stinných bázemi bohatých skalách a humusem pokrytých vápencích. V České republice roste roztroušeně převážně v submontánních až montánních polohách (BURYOVÁ 2004). Roztroušeně roste také v moravských pohraničních pohořích, např. u Žulové v údolí Stříbrného potoka (PLÁŠEK et al. 2004), u Horní Moravy na Králickém Sněžníku (herbář Moravského zemského muzea BRNM, leg. S. Kubešová 2004) a v Moravskoslezských Beskydech na obnaženém výchozu strmého břehu Sihelského potoka v obci Krásná – Vyšní Mohelnice (TKÁČIKOVÁ & POPELÁŘOVÁ 2018).

***Calliergon giganteum* – bařinatka obrovská (VU)**

Calliergon giganteum f. *dendroides*, Sedlnitz. IV. 1936, J. Richter

[= *Calliergon giganteum*, Sedlnice.]

Bařinatka obrovská roste většinou ve vodě. Typickými stanovišti tohoto druhu jsou příkopy, hluboké bažiny, tůně a okraje rybníků. Roste spíše na bazickém či neutrálním substrátu. V České republice se vyskytuje roztroušeně až vzácně v nižších polohách, hojnější je na Českomoravské vrchovině, na Šumavě a ve Slavkovském lese (VÁŇA 2005a).

V Poodří, odkud je Richtrův doklad druhu, i v navazujících Moravskoslezských Beskydech se jedná o velmi vzácný druh. Z posledních let jsou známy pouze nálezy z beskydských rašelinných luk v Přírodních památkách Byčinec a Obidová (HÁJKOVÁ & HÁJEK 2001; PLÁŠEK 2009). Z Poodří v současnosti není druh známý z žádné lokality.

***Entosthodon muhlenbergii* – zkrutek Mühlenbergův (zkrutek zubatý) (CR)**

Funaria dentata, Stramberg. Schloßberg. III. 1936, s. coll.

[= *Entosthodon muhlenbergii*, Štrambersk. Zámecký vrch.]

Zkrutek Mühlenbergův roste na výslunných skalních a stepních stráních, případně na polích, kde osidluje otevřené a především vápnité půdy na místech mezi drny trav a také na prsti ve skalních štěrbinách (HRADÍLEK 2009). V České republice se vyskytuje velmi vzácně v teplých a xerothermních oblastech (cf. HRADÍLEK 2008, 2009). První nález druhu v České republice učinil Podpěra v roce 1904 na jižním úpatí Kotouče u Štramberka (PODPĚRA 1905). V minulosti byl známý od Tišnova a z Pavlovských vrchů, recentně pouze ze dvou lokalit – Malhostovická pecka nedaleko Tišnova a Kamenárka u Štramberka (HRADÍLEK 2008, 2013).

Vzhledem k historickým nálezům druhu na nedalekém Kotouči je možné, že druh zde (na Zámeckém vrchu) pravděpodobně může růst i na jiných vhodných místech. Richterův sběr v herbáři OVMB je patrně totožný s dokladem uloženým v herbáři NJM (Štrambersk, III. 1936., leg. R. Leidolf) a zpřesňuje lokalizaci z území Štramberka na Zámecký vrch. Sběratelem je pravděpodobně R. Leidolf nebo J. Richter.

***Eurhynchiastrum pulchellum* – trněnka kostrbatá (LC-att)**

Rhynchostegium murale, Raaser Bruch. IV. 1935, J. Richter

[rev. S. Kubešová = *Eurhynchiastrum pulchellum*, patrně současná PP Razovské tufity (?).]

Trněnka kostrbatá většinou roste na holé, kyselé až mírně bazické, mírně vlhké zemi, na kamenech, bazích skal a stromů, na okrajích cest v polostínu až stínu, na místech s vyšší vzdušnou vlhkostí, od nížin do hor. V České republice se vyskytuje velmi roztroušeně, častěji ve středních polohách v údolích vodních toků (KUČERA 2006a).

Richterův nález patrně pochází z údolí Razovského potoka pod obcí Razová (okr. Bruntál, dříve nazývaná „Raase“). Z území Hrubého a Nízkého Jeseníku a Moravskoslezských Beskyd jsou známy ojedinělé údaje o výskytu (cf. POSPIŠIL 1980; AOPK 2021a).

***Eurhynchium striatum* – trněnka pruhovaná (LC-att)**

Eurhynchium striatum, Kuhländchen. Köttnitz Wald. VI. 1935, s. coll.

[= *Eurhynchium striatum*, historické území Kravařsko. Les u Skotnic.]

Trněnka pruhovaná roste na méně kyselých substrátech na lesním humusu, na silikátových kamenech, vzácněji na skalách, také na bázích (zejména listnatých) stromů, přednostně na polostinných až stinných místech s vyšší vzdušnou vlhkostí. V České re-

publice je široce rozšířeným druhem se suboceánickou tendencí, chybí ve vyšších polohách (KUČERA 2006b).

Lokalitu z této herbářové položky se podařilo lokalizovat – okolí obce Skotnice (okr. Nový Jičín), v dané oblasti se druh roztroušeně vyskytuje (cf. AOPK 2021b).

***Hypnum pallescens* – pilolistec bledý (rokyt bledý) (LC-att)**

Hypnum pallescens var. *reptile*, Dorfteschen, am Grunde altes ??? [dále nečitelné]. IX. 1936, J. Richter

[= *Hypnum pallescens*, *Jochenia pallescens*, Jakartovice-Deštné, na bázi starých ??? dále nečitelné.]

Pilolistec bledý roste epifyticky na stromech (zejména listnatých) a také na tlejícím dřevě v nižším stupni rozkladu, vyskytuje se v listnatých a smíšených lesích, na místech s vyšší vzdušnou vlhkostí. V oblasti hojnějšího výskytu pilolistec roste také příležitostně na silikátových kamenech. V České republice je to poměrně častý druh od nížin do horských oblastí, zejména v rozsáhlejších lesnatých oblastech (KUČERA 2020).

U zde uváděného Richtera sběru se bohužel nepodařilo rozluštit kompletní text. Jedná se o lokalitu Deštné, část obce Jakartovice.

***Ochyraea duriuscula* – břehovec rozšířený (LR-nt)**

Hygrohypnum dilatatum, Radhos. auf überrieselten Blöcken. V. 1936, s. coll.

[= *Ochyraea duriuscula*, *Hygrohypnum duriusculum*, ?Radhošť?, na přeplavovaných blocích.]

Břehovec rozšířený a břehovec měkký (*Ochyraea mollis*) jsou variabilní, blízce příbuzné a nejasně vymezené druhy, u kterých dochází k potížím s rozlišením. Patrně oba nebo pravděpodobněji břehovec rozšířený rostou na silikátových kamenech a skalách, obvykle pod vodou, v horských potocích. V České republice se vyskytují ve vyšších nadmořských výškách v pohraničních pohořích – Šumava, Jizerské hory, Krkonoše, Králický Sněžník, Rychlebské hory, Hrubý Jeseník, Beskydy, uváděny jsou i z okolí Velké Bíteše a Českého Krumlova (VÁŇA 2005b).

U Richtera sběru se nepodařilo s určitostí rozluštit lokalitu, pravděpodobně se jedná o Radhošť. Z Moravskoslezských Beskyd je břehovec rozšířený známý, v poslední době byl zaznamenán při bryologicko-lichenologických dnech v Psí dolině na jihozápadním svahu Smrku (KUČERA et al. 2014) a blízký druh břehovec měkký uvádí PLÁŠEK (2007) z PP Koryto řeky Ostravice.

***Paludella squarrosa* – bažinník kostrbatý (EN)**

Paludella squarrosa, Flora des Großen Kessels. Großer Kessel. 25. VIII. 1936, J. Richter

[= *Paludella squarrosa*, Flóra Velkého kotle. Velká kotlina.]

Bažinník kostrbatý je habitem výrazný, nezaměnitelný druh, který roste na slatinných a rašelinných loukách nenarušených odvodněním. Podobně jako některé další rašeliništní mechorosty je považován ve střední Evropě za glaciální relikv (RYBNÍČEK 1966). Jedná

se o konkurenčně slabý druh, který při negativních změnách podmínek (zvýšení obsahu živin, pokles hladiny spodní vody, nevhodný management) rychle ustupuje konkurenčně silnějším druhům, především rašeliničkám. Centrum výskytu druhu bylo v minulosti na Českomoravské vrchovině, více lokalit bylo zaznamenáno i na Českolipsku a v oblasti Hrubého a Nízkého Jeseníku. V dalších oblastech České republiky se jednalo spíše o ojedinělé výskyty (ŠTECHOVÁ et al. 2010). Řada lokalit již zanikla, recentně zaznamenán na Českomoravské vrchovině (14 lokalit), dále na Šumavě (Zhůří), ve Slavkovském lese (Poutnov), v Orlických horách (Bažiny u Rovného) a Nízkém Jeseníku (Skalské rašeliniště, ŠTECHOVÁ et al. 2010, 2017; VÁŇA 2011; PETERKA 2013).

Z Velké kotliny druh není v současnosti uváděn, ani nebyl potvrzen v posledních desetiletích. Kromě zde uváděného dokladu J. Richtera je sběr ze stejného data od R. Leidolfa uložen v herbáriích NJM, OLM, OP. Nejbližší recentní lokalita se nachází v Nízkém Jeseníku v PR Skalské rašeliniště (okr. Bruntál; ŠTECHOVÁ 2005).

***Plagiopus oederianus* – vlášenitka Oederova (VU)**

Bartramia oederi, Flora der Westbeskiden. Kotouč bei Stramberg. Auf feuchten, schattigen Kalkfelsen. V. 1936, J. Richter

[= *Plagiopus oederianus*, Flóra Západních Beskyd. Kotouč u Štramberka. Na vlhkých, stinných vápencových skalách.]

Vlášenitka Oederova je striktní kalcifyt rostoucí v České republice na vlhkých zejména stinných vápencových případně bázemi bohatých skalách od nížin do hor. Vyskytuje se vzácně ve vápencových oblastech. Recentně potvrzen z několika míst v Jeseníkách a na Králickém Sněžníku (Velká kotlina, Na Pomezí u Lipové, Tvarožné díry, lom u Horní Moravy), v Krkonoších a Krkonošském podhůří (údolí Jizerky, Horní Maršov, Horní Lánov, Křižlice, Velká Úpa, Dolní Rokytnice, Návarov), v Moravském krasu (Pustý žleb, Josefovské údolí, údolí Řičky), dále ze dvou lokalit na Tišnovsku (Prudká u Doubravníka, Malhostovická pecka, Květnice; BURYOVÁ 2011; KUČERA 2011; KUČERA et al. 2011; DŘEVOJAN et al. 2020a,b).

Ve Štramberku byla vlášenitka Oederova poprvé sbírána V. Spitzerem v roce 1889 (SPITZER 1889; MATOUSCHEK 1901). Vyskytovala se na několika místech – Dolní a Horní Kamenárka, u Šipky, na západním svahu Kotouče a pod Jaroňkovým pomníkem (OTRUBA 1930; JEDLIČKA 1953), recentně rostla pod jeskyní Šipka (KOCIÁN & KUBEŠOVÁ 2014). Položka J. Richtera pravděpodobně souvisí se sběrem R. Leidolfa ze stejného roku (3. 1936, NJM).

***Ptilium crista-castrensis* – pérovec hřebenitý (LC-att)**

Ptilium crista castrensis, Stadt Liebau, Herlsdorfer Büschel. VII. 1936, J. Richter

[= *Ptilium crista-castrensis*, Město Libavá, (Herlsdorfer – Herlsdorf=) Heroltovice Büschel (?).]

Převážně lesní druh, který nacházíme častěji v podhorských a horských smíšených a jehličnatých lesích. Roste na lesní půdě, na tlejícím dřevě, mezi balvany v sutích a na

vlhkých, stinných silkátoových balvanech, bazích skal (KUČERA 2019). V jižních a jihozápadních Čechách se na příhodných místech vyskytuje poměrně hojně, jinde v podhorských a horských oblastech České republiky řídce až vzácně. Patrně se vyskytuje vzácněji, než tomu bylo v minulosti (KUČERA 2019).

Sběr J. Richtera od Města Libavá navazuje na známé historické údaje v Nížkém Jeseníku a okolí, odkud byl druh v minulosti opakovaně uváděn (cf. AOPK 2021c). Nejbližší historické lokality k nálezu J. Richtera jsou obec Domašov nad Bystřicí – v údolí Bystřice u Domštat (PODPĚRA 1908) a Hranické Petrovice (HRUBÝ 1915). Mezi recentní nálezy z oblasti patří např. údaj z Budišova nad Budišovkou (D. Hlisenkovský 2015 in DALIBOR).

***Sphagnum warnstorffii* – rašeliník Warnstorffův (LC-att)**

Sphagnum warnstorffii, Stadt Liebau: Blaue Pfütze. VII. 1935, J. Richter

[= *Sphagnum warnstorffii*, Město Libavá: Modrá louže.]

Rašeliník Warnstorffův patří k druhům lučních rašelinišť a rašelinných luk, na kterých je relativně vyšší pH vody, tzv. kalcitolerantní rašeliník. Centrum rozšíření v České republice zahrnuje jižní Čechy, Slavkovský les a Českomoravskou vrchovinu. Roste také na ekologicky vhodných rašeliništních lokalitách na Dokesku, v Krkonoších, Orlických horách, v Hrubém a Nížkém Jeseníku a v Beskydech (VÁŇA 2017).

Richterova lokalita „Blaue Pfütze“ velmi pravděpodobně zahrnuje podmáčené lesní porosty podél potoka Mokřinka severně od Města Libavá (v okolí bodu 49.7612639N, 17.5485031E). Na historických mapách (www.mapy.cz; Druhé vojenské mapování Rakouska-Uherska, tzv. Františkovo (1806–1869) je německý název „Blaue Pfütze“ uveden. Při srovnání současného stavu se zobrazením na historických mapách je zřejmé, že v minulosti bylo území odlesněno a mohly zde být dobře vyvinuté rašelinné louky.

ZÁVĚR

V bryologickém herbáři Muzea v Bruntále je uloženo celkem 146 položek mechorostů. Většinu herbářových vzorků shromáždil Johann (Jan) Richter, narozený 14. května 1900 v Městě Libavá, kde a kdy zemřel, nevíme. Revizí všech herbářových položek bylo zjištěno, že v herbáři jsou uloženy položky 15 taxonů, které pochází z území České republiky a spadají do některé z kategorií ohrožení červeného seznamu mechorostů ČR (KUČERA et al. 2012). Jeden druh *Entosthodon muhlenbergii* je řazen do nejvyšší kategorie ohrožení (kriticky ohrožené – CR), dva druhy *Paludella squarrosa* a *Schljakovia kunzeana* jsou řazeny do kategorie (silně) ohrožené (EN), dva druhy *Calliergon giganteum*, *Plagiopus oederianus* do kategorie zranitelné (VU), tři druhy *Bartramia halleriana*, *Ochyraea duriuscula*, *Reboulia hemisphaerica* do kategorie blízké ohrožení (LR-nt) a sedm druhů *Antitrichia curtipendula*, *Eurhynchiastrum pulchellum*, *Eurhynchium striatum*, *Hypnum pallescens*, *Pedinophyllum*

interruptum, *Ptilium crista-castrensis*, *Sphagnum warnstorffii* do kategorie neohrožené – vyžadující pozornost (LC-att).

Komentáři byly opatřeny druhy spadající do některé z kategorií ohrožení a zároveň byly sbírány na území České republiky. Revizí herbářového materiálu nebylo potvrzeno původní určení ohrožených a vzácných druhů: *Brachythecium mildeanum* (LC-att) – nově *Brachythecium rivulare*, *Drepanocladus sendtneri* (CR) – nově *Drepanocladus aduncus*, *Rhynchostegium confertum* (LC-att) – nově *Brachythecium tommasinii* var. *tommasinii* a *Thuidium delicatulum* (LC-att) – nově *Thuidium assimile*.

Poděkování

Poděkování patří zejména bryologům, kteří byli nápomocni s determinací herbářových položek, zejména Zbyňkovi Hradílkovi, který revidoval všechny herbářové sběry s lokalizací na Slovensku a Honzovi Kučerovi za revizi položky *Drepanocladus aduncus*. Pavlovi Dřevojanovi děkujeme za velký díl práce s prepisem a překladem originálů sched a také Jiřímu Danihelkovi patří náš dík za pomoc s přečtením některých špatně čitelných textů na schedách. Poděkovat chceme také kurátorce přírodovědných sbírek Muzea v Bruntále Ivetě Svobodové za zpřístupnění a zapůjčení bryologického herbáře. Za pomoc s vyhledáním archivních materiálů a práci s německy psanými archivními dokumenty děkujeme Zdeňkovi Pomklovi. Děkujeme také oběma recenzentům za podnětné připomínky.

Podíl S. Kubešové vznikl na základě institucionální podpory dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace poskytované Ministerstvem kultury (DKRVO, MK000094862).

LITERATURA

- AOPK (2021a): Výskyt druhu *Eurhynchiastrum pulchellum* podle záznamů v ND OP. – URL: https://portal.nature.cz/publik_syst/nd_nalez-public.php?idTaxon=91882 (navštíveno 10. 12. 2021).
- AOPK (2021b): Výskyt druhu *Eurhynchium striatum* podle záznamů v ND OP. – URL: https://portal.nature.cz/publik_syst/nd_nalez-public.php?idTaxon=1775 (navštíveno 10. 12. 2021).
- AOPK (2021c): Výskyt druhu *Ptilium crista-castrensis* podle záznamů v ND OP. – URL: https://portal.nature.cz/publik_syst/nd_nalez-public.php?idTaxon=2153 (navštíveno 10. 12. 2021).
- AOPK (2021d): Nálezoř databáze ochrany přírody. – URL: <https://portal.nature.cz/> (navštíveno 10. 12. 2021).
- BURYOVÁ B. (2004): *Bartramia* Brid. – kulistec. – In: KUČERA J. (ed.): *Mechorosty České republiky*, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: <https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/bartramia.html#Barhal> (navštíveno 15. 10. 2021).
- BURYOVÁ B. (2011): *Plagiopus* Brid. – vlášenitka. – In: KUČERA J. (ed.): *Mechorosty České republiky*, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: <http://botanika.bf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/plagiopus.html> (navštíveno 16. 10. 2021).
- DŘEVOJAN P., HÁJKOVÁ P., HRADÍLEK Z., KOSORÍNOVÁ M., LUKÁČ M. & PALICE Z. (2020a): Zajímavé bryofloristické nálezy XXXIII. – *Bryonora* 65: 28–31.

- DŘEVOJAN P., HOLÁ E., JANDOVÁ J., KOŠNAR J., KUBEŠOVÁ S., KUČERA J., MANUKJANOVÁ A., MIKULÁŠKOVÁ E., MÜLLER F., PETERKA T., ŠTECHOVÁ T. & ŠTĚRBOVÁ J. (2018): Zajímavé bryofloristické nálezy XXX. – *Bryonora* 62: 76–83.
- DŘEVOJAN P., HOLÁ E., JANOŠÍK L., KUČERA J., KUČEROVÁ A., LUKÁČ M., MANUKJANOVÁ A., MAREK M., MIKULÁŠKOVÁ E., PLAČEK J., SOLDÁN Z., SZOKALA D., ŠTECH M., ŠTECHOVÁ T., TKÁČIKOVÁ J. & TENCÍK A. (2020b): Zajímavé bryofloristické nálezy XXXIV. – *Bryonora* 66: 62–73.
- DUDA J. & PILOUS Z. (1997): Mechorosty Štramberka a okolí – 1. – *Časopis Slezského Zemského Muzea*, A 46: 209–218.
- DUDA J. & PILOUS Z. (1998): Mechorosty Štramberka a okolí – 2. – *Časopis Slezského Zemského Muzea*, A 47: 65–87.
- DUDA J. & VÁŇA J. (1967): Die Verbreitung der Lebermoose in der Tschechoslowakei (Einleitung). – *Acta Musei silesiae*, A 16: 97–103.
- DUDA J. (1964): Poznámky k některým botanikům slezské oblasti. – 150 let Slezského muzea, Ostrava: 96.
- DUDA J. (1983): *Barbilophozia kunzeana* (Hüb.) Gams. – In: DUDA J. & VÁŇA J. (eds): Rozšíření jätrovek v Československu – XXXVII. – *Časopis Slezského muzea*, Ser., A 32: 97–110.
- HÁJKOVÁ P. & HÁJEK M. (2001): Vzácné a zajímavé mechorosty rašelinišť a pramenišť Moravskoslezského pomezí. – *Bryonora* 28: 10–14.
- HILL M.O., PRESTON C.D. & SMITH A.J.E. (eds) (1994): *Atlas of the Bryophytes of Britain and Ireland*. Vol 3. Mosses. – Harley Books, Colchester.
- HRADÍLEK Z. (2007): *Thuidium Schimp.* – zpeřenka. – In: KUČERA J. (ed.): Mechorosty České republiky, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/thuidium.html#Thu_del (navštíveno 10. 11. 2021).
- HRADÍLEK Z. (2008): *Funaria pulchella* – nový druh mechu pro Českou republiku. – *Bryonora* 42: 6–9.
- HRADÍLEK Z. (2009): *Funaria Hedw.* – zkrutek. – In: KUČERA J. (ed.): Mechorosty České republiky, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/funaria.html#Fun_mue (navštíveno 22. 11. 2021).
- HRADÍLEK Z. (2019): Inventarizační průzkum NPP Šipka z oboru bryologie (mechorosty). – AOPK Praha.
- HRADÍLEK Z. (ed.) (2013): Zajímavé bryofloristické nálezy XXI. – *Bryonora* 52: 36–38.
- HRUBY J. (1915): Die pflanzengeographischen Verhältnisse der Ostsudeten und deren Nachbargebiete. – Beihefte zum Botanischen Centralblatt 33(2): 119–164.
- CHYTRÝ M. & RAFAJOVÁ M. (2003): Czech National Phytosociological Database: basic statistics of the available vegetation plot-data. – *Preslia* 75: 1–15.
- JEDLIČKA J. (1953): Příspěvek k poznání mechorostů Kotouče u Štramberka a okolí. – *Přírodovědecký sborník Ostravského kraje* 14: 333–367.
- KLÁŠTERSKÝ I., HRABĚTOVÁ A. & DUDA J. (1970): Botanikové na českém a moravskoslezském území. – *Zprávy Československé společnosti pro dějiny věd a techniky* 14–15: 1–211.
- KOCIÁN P. & KUBEŠOVÁ S. (2014): *Mech Plagiopus oederianus* stále roste ve Štramberkém krasu. – *Acta Carpathica Occidentalis* 5: 20–23.
- KUČERA J. (2006a): *Eurhynchiastrum Ignatov & Huttunen* – trněnka. – In: KUČERA J. (ed.): Mechorosty České republiky, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: <https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/eurhynchiastrum.html> (navštíveno 10. 12. 2021).
- KUČERA J. (2006b): *Eurhynchium Bruch & Schimp.* – trněnka. – In: KUČERA J. (ed.): Mechorosty České republiky, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/eurhynchium.html#Eur_str (navštíveno 18. 11. 2021).
- KUČERA J. (2010): *Brachythecium Schimp.* – baňatka. – In: KUČERA J. (ed.): Mechorosty České republiky, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/brachythecium.html#Bra_mil (navštíveno 15. 10. 2021).

- KUČERA J. (2019): *Ptilium* De Not. – pérovec. – In: KUČERA J. (ed.): *Mechorosty České republiky*, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: <https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/ptilium.html> (navštíveno 10. 12. 2021).
- KUČERA J. (2020): *Jochenia* Jan Kučera & Ignatov – pilolistec. – In: KUČERA J. (ed.): *Mechorosty České republiky*, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/families/jochenia-ceae.html#joc_pal (navštíveno 22. 11. 2021).
- KUČERA J. (ed.) (2011): Zajímavé bryofloristické nálezy XVIII. – *Bryonora* 48: 59–67.
- KUČERA J., KUČEROVÁ V., KUBEŠOVÁ S., HOLÁ E., VICHEROVÁ E., ŠTECHOVÁ T. & JANDOVÁ J. (2011): Bryofloristický příspěvek z Tišnovska. – *Bryonora* 48: 4–10.
- KUČERA J., PLÁŠEK V., KUBEŠOVÁ S., BRADÁČOVÁ J., HOLÁ E., KOŠNAR J., KYSELÁ M., MANUKJANOVÁ A., MIKULÁŠKOVÁ E., PROCHÁZKOVÁ J., TÁBORSKÁ M., TKÁČIKOVÁ J. & VICHEROVÁ E. (2014): *Mechorosty zaznamenané během podzimních 26. bryologicko-lichenologických dní (2013) v Beskydech*. – *Bryonora* 54: 11–21.
- KUČERA J., VAŇA J. & HRADÍLEK Z. (2012): Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis. – *Preslia* 84: 813–850.
- KUČERA J., ZMRHALOVÁ M., SHAW B., KOŠNAR J., PLÁŠEK V. & VAŇA J. (2010): Bryoflora of selected localities of the Hrubý Jeseník Mts summit regions. – *Časopis Slezského Muzea, A* 58: 115–167.
- MATOUSCHEK F. (1901): Bryologischfloristische Beiträge aus Mähren und Oest. Schlesien. I. – *Verhandlungen des Naturforschenden Vereines in Brünn* 39: 19–44.
- NOVOTNÝ I. & PLÁČEK J. (2013): New occurrence of the moss *Antitrichia curtipendula* (Hedw.) Brid. in the Dražanská vrchovina highlands (Moravia, Czech Republic). – *Časopis Slezského Muzea, A*, 62: 44.
- NOVOTNÝ I. (2004): *Distichium* Bruch & Schimp. – dvoustranník. – In: Kučera J. (ed.): *Mechorosty České republiky*, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: <https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/distichium.html> (navštíveno 12. 11. 2021).
- OTRUBA J. (1930): Květena Štramberka. – Městská rada ve Štramberku, Příbor.
- PETERKA T. (2013): Doplněk k rozšíření druhu *Paludella squarrosa* na Českomoravské vrchovině. – *Bryonora* 52: 31–35.
- PLÁŠEK V. (2005): Inventarizační průzkum mechorostů Velký Roudný. – Ms., 17 pp. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Praha].
- PLÁŠEK V. (2007): *Mechorosty Přírodní památky Koryto řeky Ostravice*. – Práce a studie Muzea Beskyd, Přírodní vědy 19: 185–192.
- PLÁŠEK V. (2008): Inventarizační průzkum mechorostů NPP Šipka. – Ms., 16 pp. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Praha].
- PLÁŠEK V. (2009): PP Byčinec, inventarizační průzkum mechorostů. – Ms., 10 pp. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Praha].
- PLÁŠEK V., KUČERA J. & ZMRHALOVÁ M. (2004): *Mechorosty zaznamenané v průběhu 11. jarního setkání bryologicko-lichenologické sekce v Rychlebských horách*. – *Bryonora* 33: 12–19.
- PODPĚRA J. (1905): Výsledky bryologického výzkumu Moravy za rok 1903–4. – *Věstník Klubu Přírodovědeckého v Prostějově za rok 1904* 7: 3–30.
- PODPĚRA J. (1908): Výsledky bryologického výzkumu Moravy za rok 1907–1908. – *Zprávy Kommissie pro přírodovědecké prozkoumání Moravy* 5: 1–41.
- POSPÍŠIL V. (1980): Die Laubmoose *Eurhynchium angustire* (Broth.) T. Kop., *E. striatum* (Hedw.) Schimp. und *E. pulchellum* (Hedw.) Jenn in der Tschechoslowakei. – *Časopis Moravského musea, Vědy přírodní* 65: 71–106.
- RICHTER J. (1936): Die Moosflora der Rautenberges in Niederem Gesenke. – *Natur und Heimat* 7: 93–97.
- RICHTER J. (1940): Deutscher Streifenfarn *Asplenium septentrionale* Hoffm. *Asplenium trichomanes* L. = *Asplenium germanicum* Weis. – *Natur und Heimat* 10 (1): 57.

- RYBNÍČEK K. (1966): Glacial relics in the bryoflora of the highlands Českomoravská vrchovina (Bohemian-Moravian Highlands); their habitat and cenotaxonomic value. – *Folia Geobotanica et Phytotaxonomica* 1: 101–119.
- SPITZER V. (1889): Kotouč u Štramberka. – *Vesmír* XVIII: 138–139, 147–148.
- ŠTECHOVÁ T. (2005): *Paludella squarrosa*. – In: KUČERA J. (ed.): *Zajímavé bryofloristické nálezy VI.*, *Bryonora* 36: 31.
- ŠTECHOVÁ T., HOLÁ E., GUTZEROVÁ N., HRADÍLEK Z., KUBEŠOVÁ S., LYSÁK F., NOVOTNÝ I. & PETERKA T. (2010): Současný stav lokalit druhů *Meesia triquetra* a *Paludella squarrosa* (Meesiaceae) v České republice. – *Bryonora* 45: 1–11.
- ŠTECHOVÁ T., HOLÁ E. & BRADÁČOVÁ J. (2017): Metodika druhové ochrany bezcévných rostlin – metodika monitoringu rašelinističných mechorostů (Nmet č. 10807/ENV/17-690/630/17) [The species protection methodology for non-vascular plants – peatland bryophytes monitoring methodology]. – Ms., 94 pp. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Praha].
- TKÁČIKOVÁ J. & POPELÁŘOVÁ M. (2018): Sjezdovky a síhly pod Lysou horou – floristicko-bryologická exkurze. – *Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS* 7: 25–28.
- VÁŇA J. (1983): *Pedinophyllum interruptum* (Nees) Kaal. – In: DUDA J. & VÁŇA J. (eds): *Rozšíření jatrovek v Československu – XXXVI.* – *Časopis Slezského muzea, Ser. A* 32: 23–35.
- VÁŇA J. (2005a): *Calliergon Schimp.* – bařinatka. – In: KUČERA J. (ed.): *Mechorosty České republiky*, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/calliergon.html#Cal_gig (navštíveno 16. 10. 2021).
- VÁŇA J. (2005b): *Hygrohypnum Lindb.* – břehovec. – In: KUČERA J. (ed.): *Mechorosty České republiky*, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/hygrohypnum.html#Hyg_mol (navštíveno 22. 11. 2021).
- VÁŇA J. (2005c): *Pedinophyllum* (Lindb.) Lindb. – vápnomilka. – In: KUČERA J. (ed.): *Mechorosty České republiky*, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: <https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/pedinophyllum.html> (navštíveno 16. 10. 2021).
- VÁŇA J. (2005d): *Reboulia Raddi* – koženka. – In: KUČERA J. (ed.): *Mechorosty České republiky*, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: <https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/reboulia.html> (navštíveno 18. 11. 2021).
- VÁŇA J. (2011): *Paludella Brid.* – bažinník. – In: KUČERA J. (ed.): *Mechorosty České republiky*, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: <https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/paludella.html> (navštíveno 16. 10. 2021).
- VÁŇA J. (2017a): *Schljakovia Konstant. & Vilnet.* – sečovka. – In: KUČERA J. (ed.): *Mechorosty České republiky*, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: <https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/schljakovia.html> (navštíveno 20. 10. 2021).
- VÁŇA J. (2017b): *Sphagnum L.* – rašeliník. – In: KUČERA J. (ed.): *Mechorosty České republiky*, online klíče, popisy a ilustrace [online]. – URL: https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/families/sphagnaceae.html#Sph_war (navštíveno 10. 11. 2021).
- VONDRÁK J. (2000): *Antitrichia curtipendula* – ohrožený druh bryoflóry České republiky? – *Bryonora* 26: 2–4.
- ŽALMAN J. (2002): O sbírkách. – URL: <https://www.cesonline.cz/arl-ces/cs/ces-sbirky/> (navštíveno 9. 12. 2021).
- ŽALMAN J. (2004): Má hlava je muzeum aneb Dupání lehkou nohou v muzeologii. – *Asociace muzeí a galerií České republiky*, Praha.

Archivní prameny

Zemský archiv v Opavě – Státní okresní archiv Opava: fond NSDAP – okresní vedení Opava

Fotografie herbářových položek některých komentovaných mechorostů *Photographs of herbarium specimens of some annotated bryophytes*

Druhy jsou řazeny abecedně podle vědeckého jména, za českým jménem je uvedena zkratka kategorie ohrožení dle Červeného seznamu mechorostů ČR (KUČERA et al. 2012).

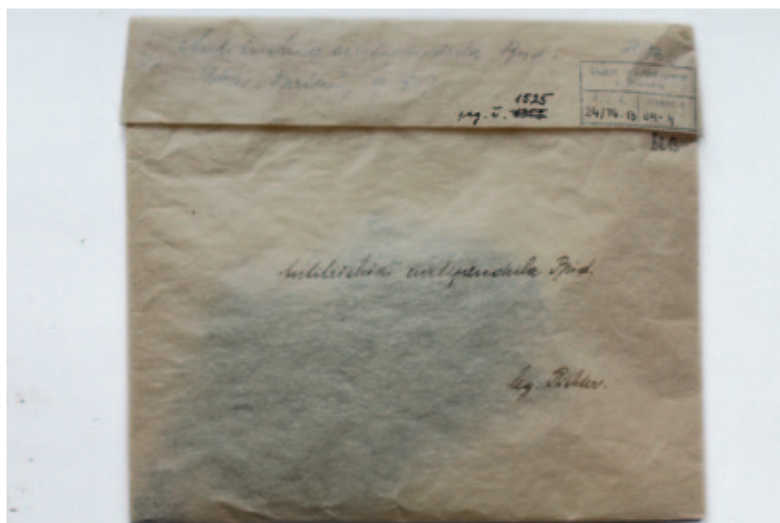
Foto J. Tkáčiková.

The species are listed alphabetically according to the scientific name, the Czech name is followed by the abbreviation of its category according to the Red List of Bryophytes of the Czech Republic (KUČERA et al. 2012). Photo by J. Tkáčiková.

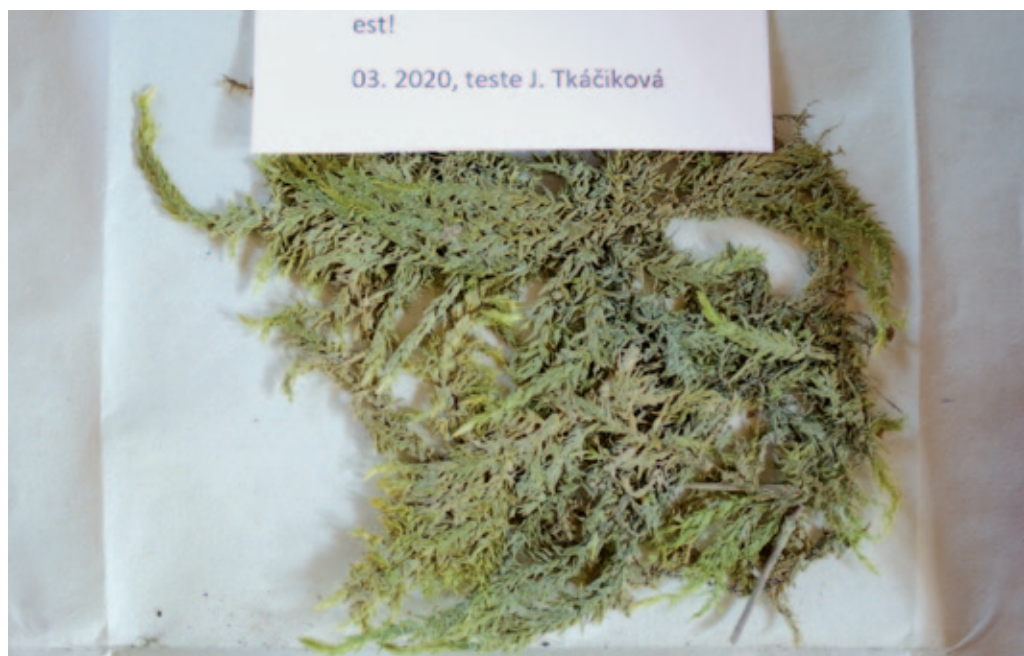
Obr. 3. Herbářová položka mechu *Antitrichia curtipendula* – žilnatka převislá (LC-att).

Fig. 3. Herbarium specimen of Antitrichia curtipendula.

Obr. 4. Herbářová položka mechu *Bartramia halleriana* – kulistec Hallerův (LR-nt).
Fig. 4. Herbarium specimen of *Bartramia halleriana*.

Obr. 5. Herbářová položka mechu *Calliergon giganteum* – bařinatka obrovská (VU).
Fig. 5. Herbarium specimen of *Calliergon giganteum*.

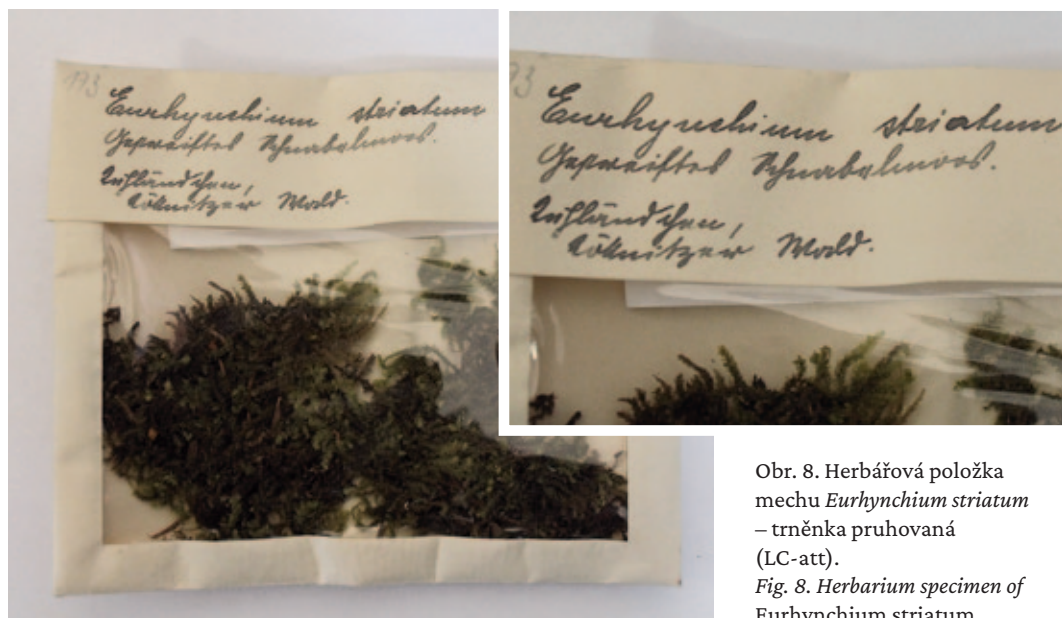

Obr. 6. Herbářová položka mechu *Entosthodon muhlenbergii* – zkrutek Mühlenbergův (zkrutek zubatý) (CR).
Fig. 6. Herbarium specimen of *Entosthodon muhlenbergii*.

Obr. 7. Herbářová položka mechu *Eurhynchiastrum pulchellum* – trněnka kostrbatá (LC-att).
Fig. 7. Herbarium specimen of *Eurhynchiastrum pulchellum*.

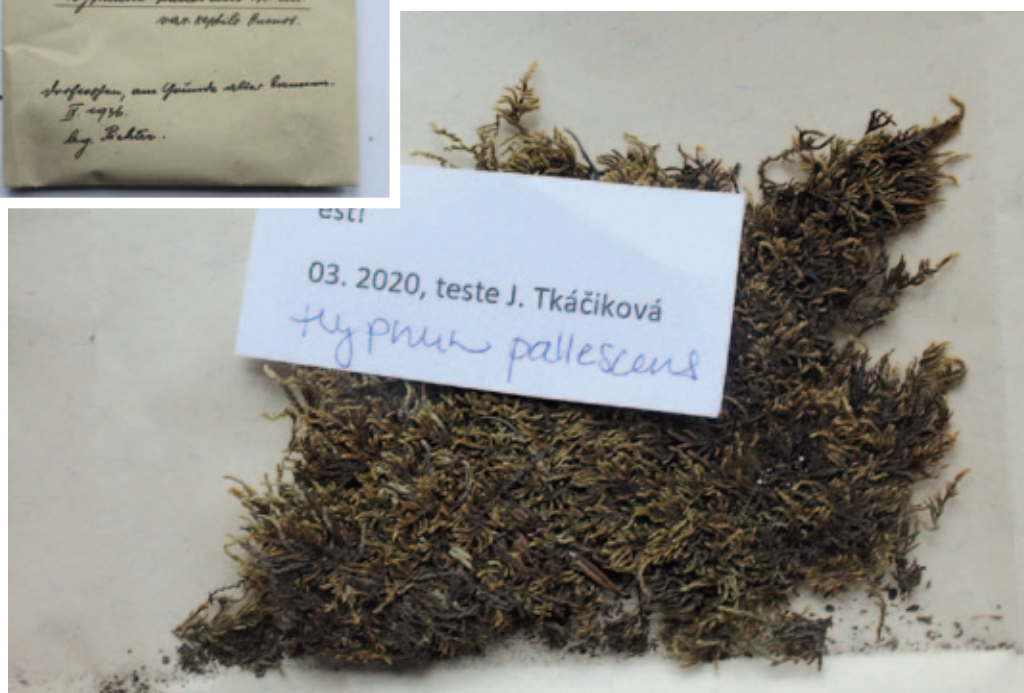
Obr. 8. Herbářová položka mechu *Eurhynchium striatum* – trněnka pruhovaná (LC-att).

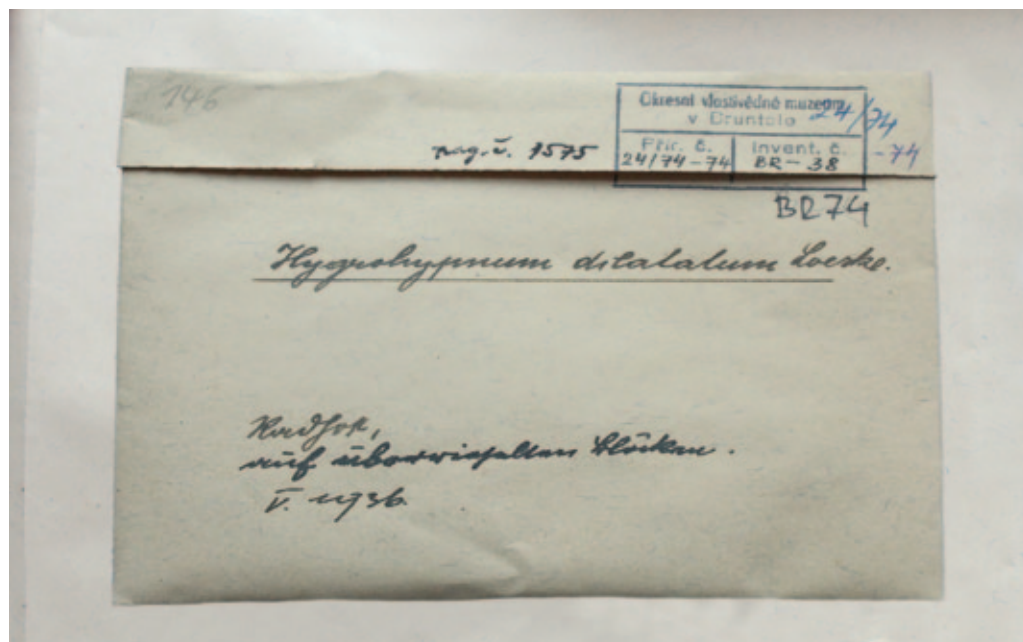
Fig. 8. Herbarium specimen of *Eurhynchium striatum*.

Obr. 9. Herbářová položka mechu *Hypnum pallescens* – pilolistec bledý (rokyt bledý) (LC-att).

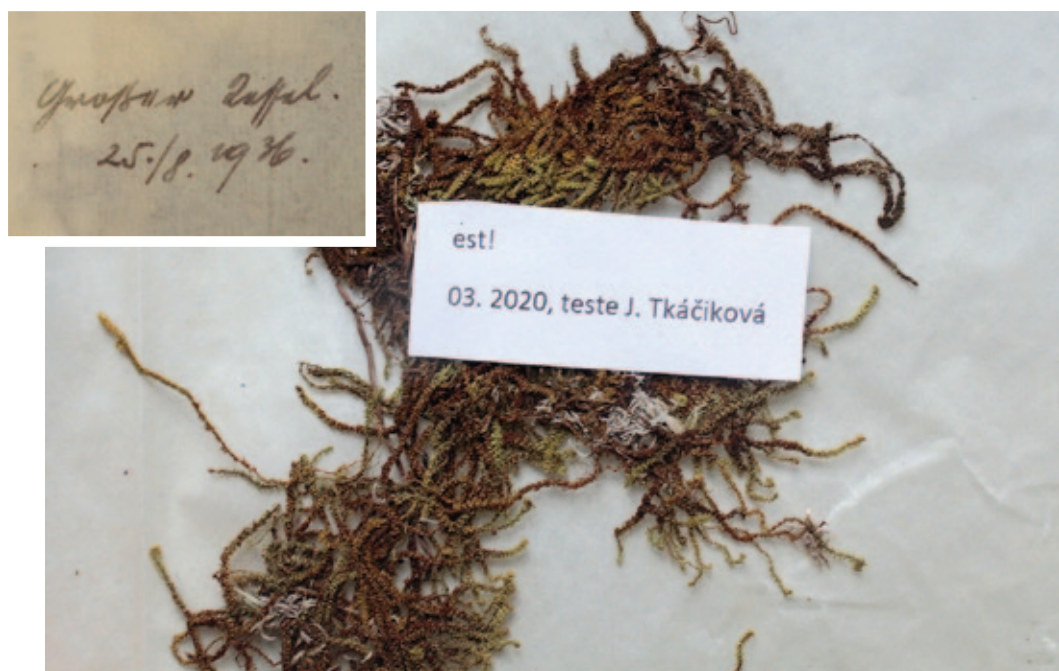
Fig. 9. Herbarium specimen of *Hypnum pallescens*.

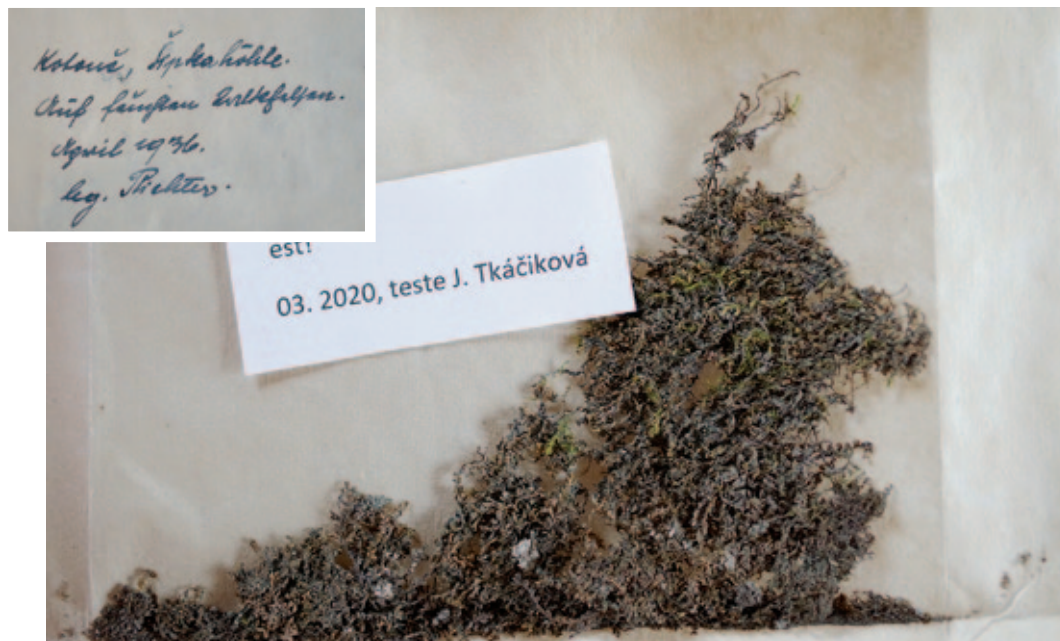
Obr. 10. Herbářová položka mechu *Ochyraea duriuscula* – břehovec rozšířený (LR-nt).

Fig. 10. Herbarium specimen of *Ochyraea duriuscula*.

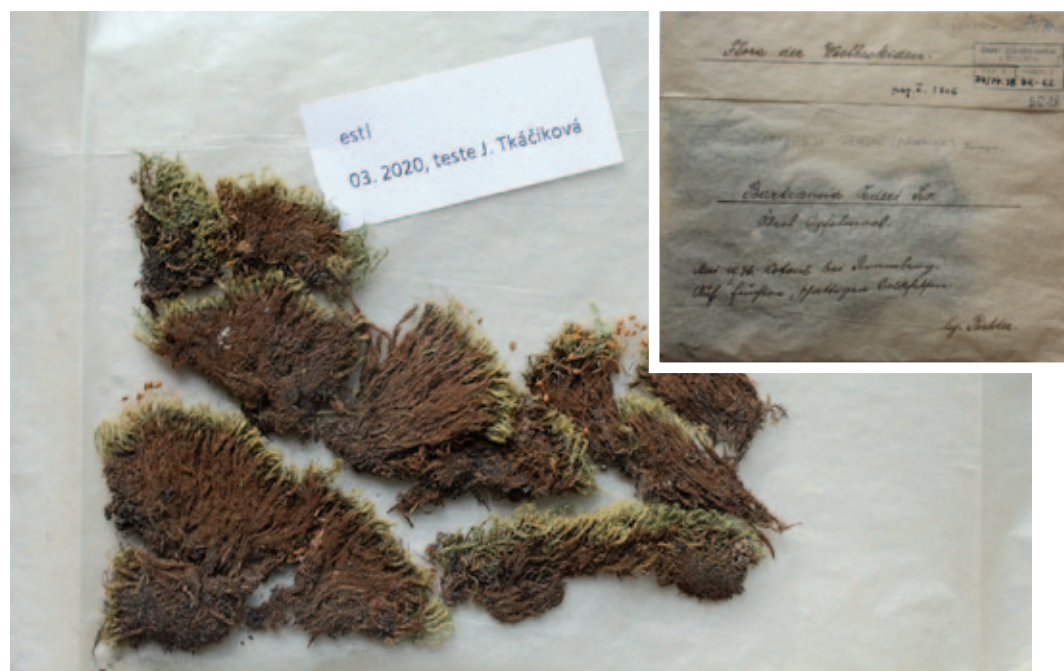

Obr. 11. Herbářová položka mechu *Paludella squarrosa* – bažinník kostrbatý (EN).

Fig. 11. Herbarium specimen of *Paludella squarrosa*.

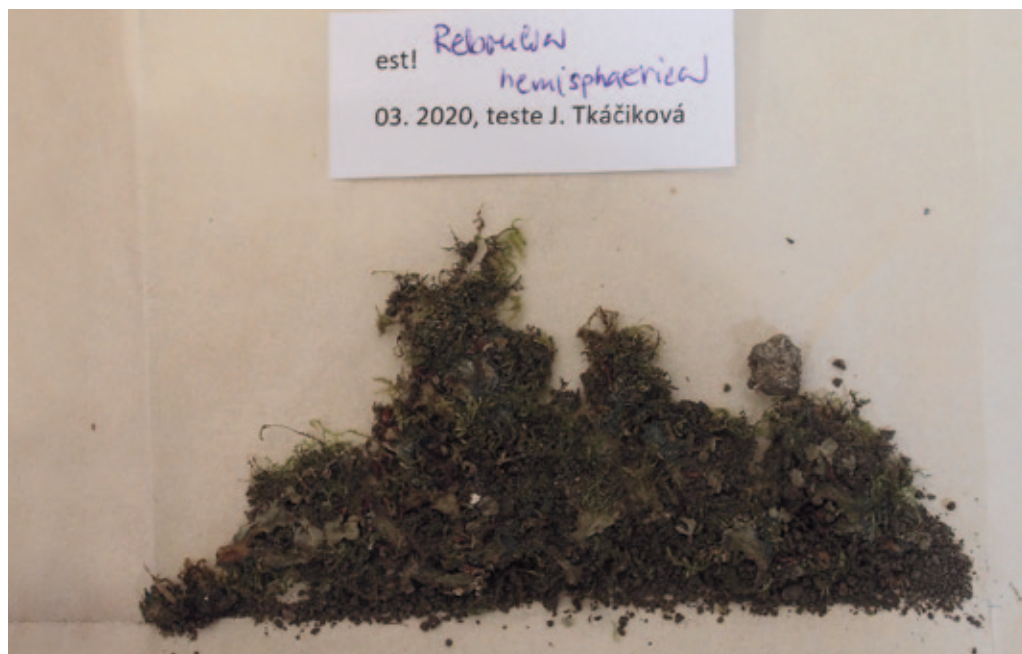
Obr. 12. Herbářová položka játrovky *Pedinophyllum interruptum* – vápnomilka přerušovaná (LC-att)
Fig. 12. Herbarium specimen of *Pedinophyllum interruptum*

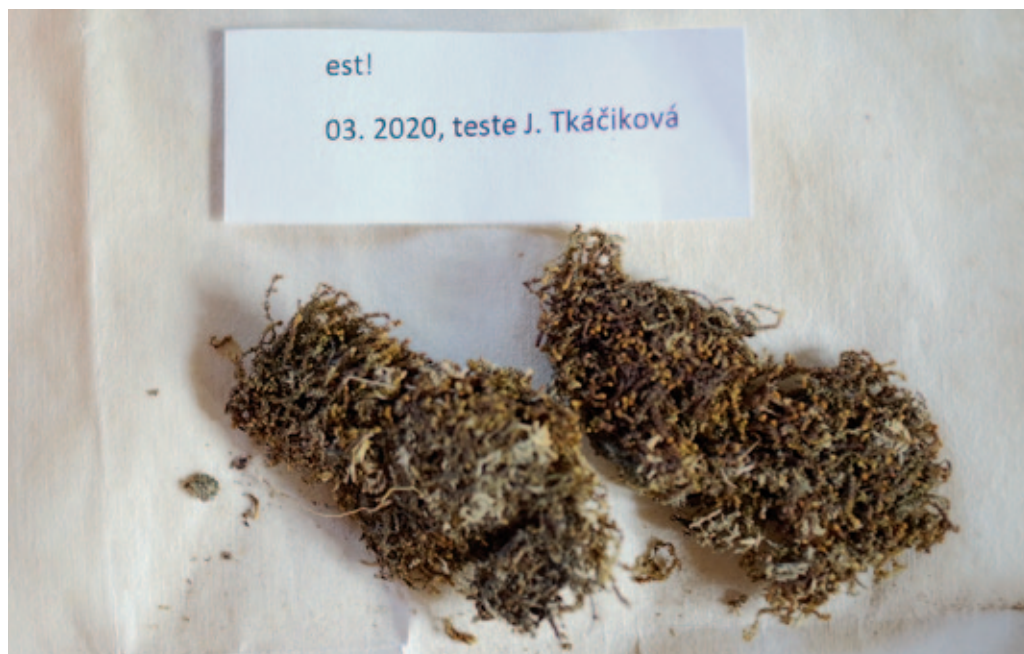
Obr. 13. Herbářová položka mechu *Plagiopus oederianus* – vlášenitka Oederova (VU).
Fig. 13. Herbarium specimen of *Plagiopus oederianus*.

Obr. 14. Herbářová položka mechu *Ptilium crista-castrensis* – pérovec hřebenitý (LC-att).
Fig. 14. Herbarium specimen of *Ptilium crista-castrensis*.

Obr. 15. Herbářová položka játrovky *Reboulia hemisphaerica* – koženka polokulovitá (LR-nt).
Fig. 15. Herbarium specimen of *Reboulia hemisphaerica*.

Obr. 16. Herbářová položka játrovky *Schljakovia kunzeana* – sečovka Kunzeova (EN).
Fig. 16. Herbarium specimen of *Schljakovia kunzeana*.

Obr. 17. Herbářová položka mechu *Sphagnum warnstorffii* – rašeliník Warnstorffův (LC-att).
Fig. 17. Herbarium specimen of *Sphagnum warnstorffii*.

Fotografie komentovaných mechorostů *Photographs of annotated bryophytes*

Druhy jsou řazeny abecedně podle vědeckého jména, za českým jménem je uvedena zkratka kategorie ohrožení dle Červeného seznamu mechorostů ČR (KUČERA et al. 2012).

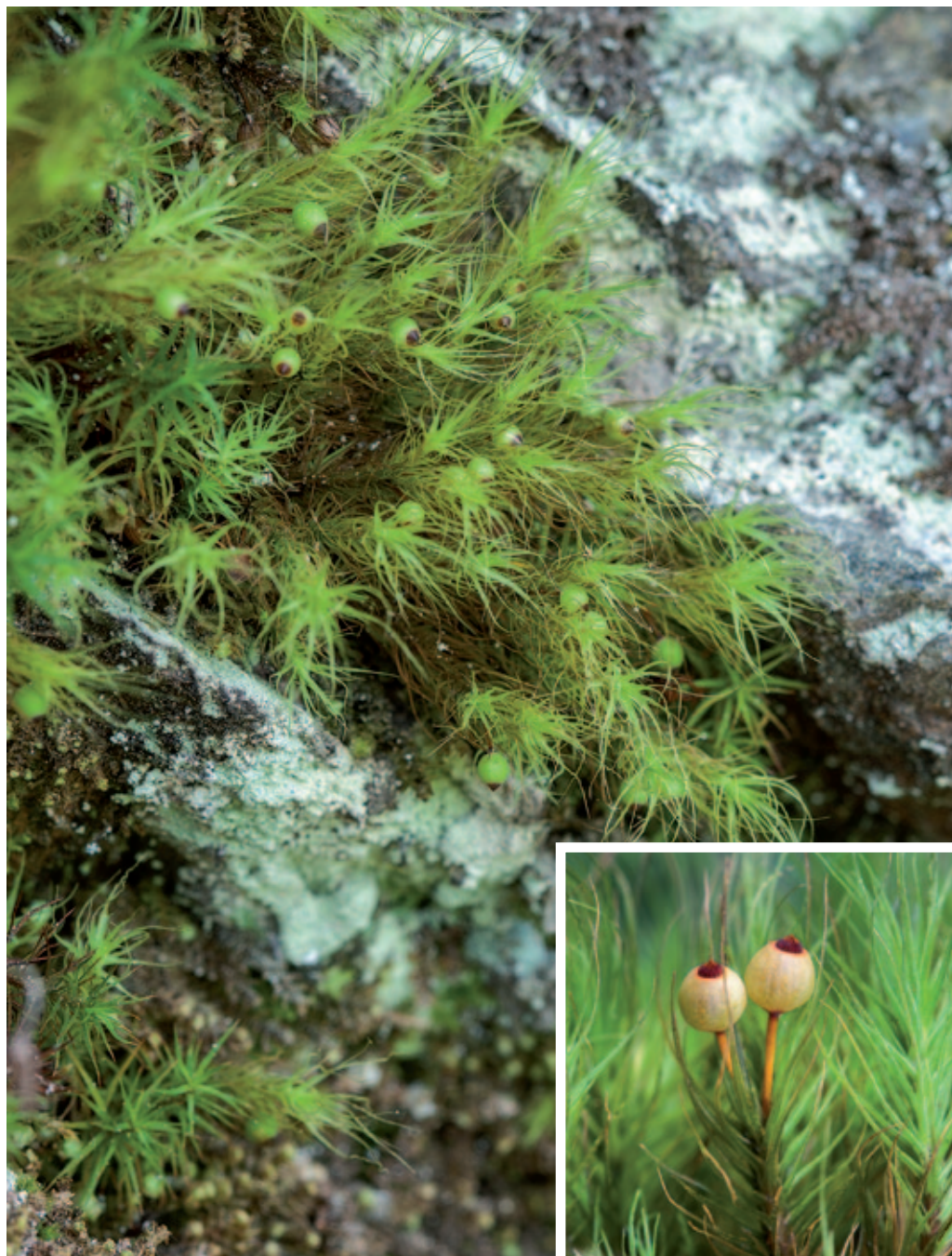
Foto Š. Koval.

The species are listed alphabetically according to the scientific name, the Czech name is followed by the abbreviation of the threaten category according to the Red List of Bryophytes of the Czech Republic (KUČERA et al. 2012). Photo by Š. Koval.

Obr. 18. Mech *Antitrichia curtipendula* – žilnatka převislá (LC-att).

Fig. 18. Antitrichia curtipendula.

Obr. 19. Mech *Bartramia halleriana* – kulistec Hallerův (LR-nt).

Fig. 19. *Bartramia halleriana*.

Obr. 20. Mech *Calliergon giganteum* – bařinatka obrovská (VU).

Fig. 20. *Calliergon giganteum*.

Obr. 21. Mech *Entosthodon muhlenbergii* – zkrutek
Mühlenbergův (zkrutek zubatý) (CR).
Fig. 21. *Entosthodon muhlenbergii*.

Obr. 22. Mech *Eurhynchiastrum pulchellum* – trněnka kostrbatá (LC-att).
Fig. 22. *Eurhynchiastrum pulchellum*.

Obr. 23. Mech
Eurhynchium striatum
– trněnka pruhovaná
(LC-att).
Fig. 23. *Eurhynchium*
striatum.

Obr. 24. Mech *Hypnum pallescens* – pilolistec bledý
(rokyt bledý) (LC-att).

Fig. 24. *Hypnum pallescens*.

Obr. 25. Mech *Paludella squarrosa* – bažinník kostrbatý (EN).

Fig. 25. *Paludella squarrosa*.

Obr. 26. Játrovka *Pedinophyllum interruptum* – vápnomilka přerušovaná (LC-att).
Fig. 26. *Pedinophyllum interruptum*.

Obr. 27. Mech *Plagiopus oederianus* – vlášenitka Oederova (VU).

Fig. 27. *Plagiopus oederianus*.

Obr. 28. Játrovka *Reboulia hemisphaerica* – koženka polokulovitá (LR-nt).
Fig. 28. *Reboulia hemisphaerica*.

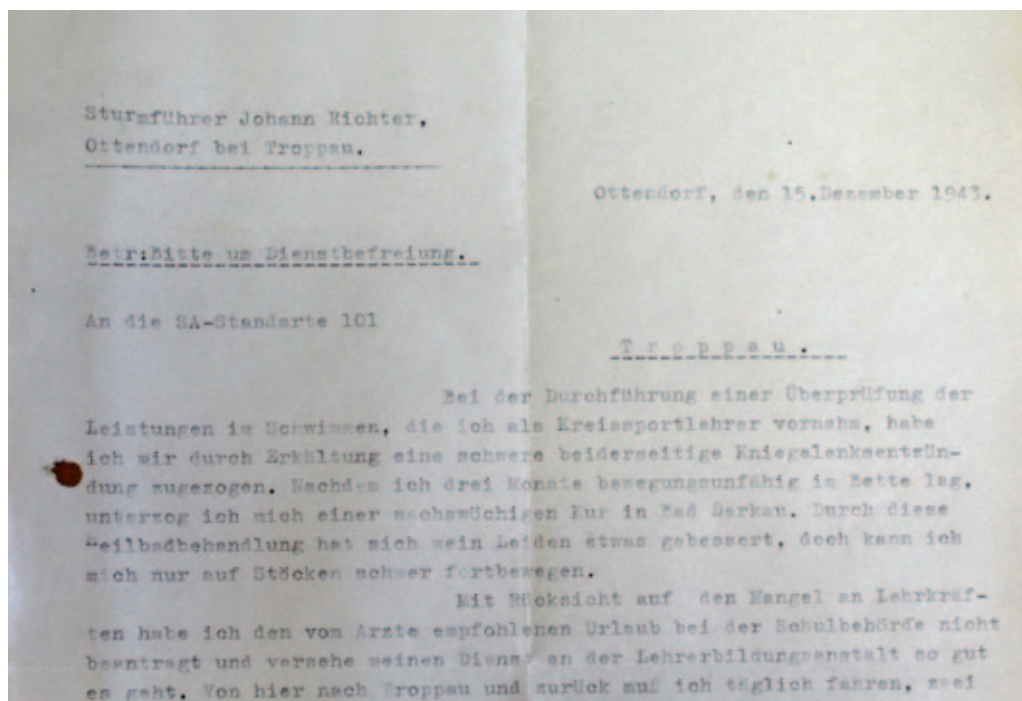
Obr. 29. Mech *Sphagnum warnstorffii* – rašeliník
Warnstorffův (LC-att).

Fig. 29. *Sphagnum warnstorffii*.

PŘÍLOHA 1. / APPENDIX 1.

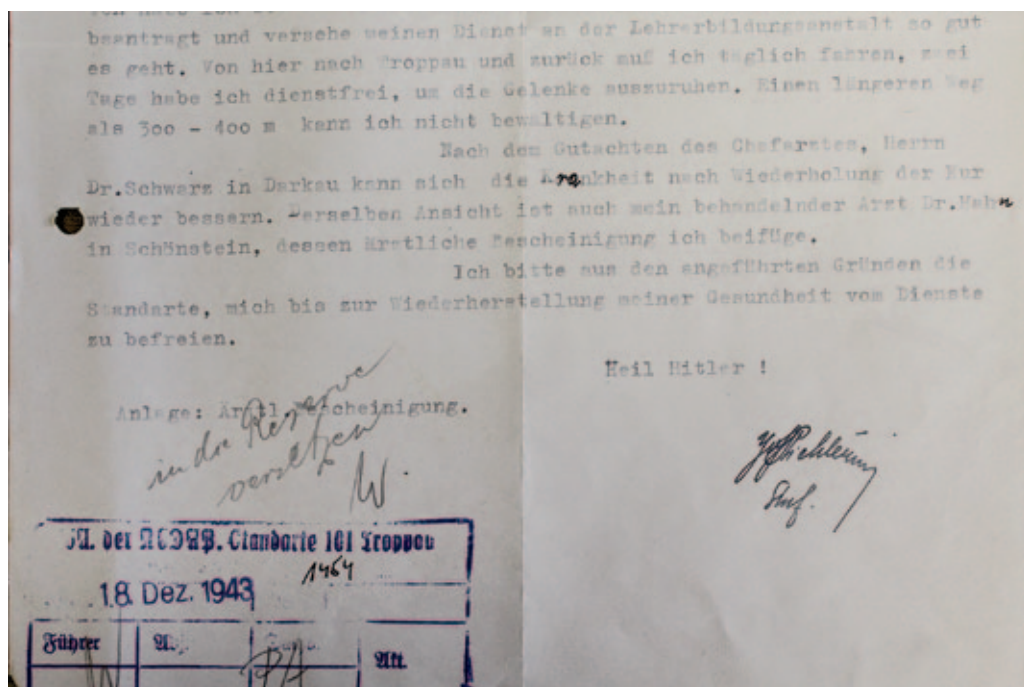
Ukázka ze spisu J. Richtera *Example from the file of J. Richter*

Poslední archivní písemnosti jsou datovány 15. 12. 1943, kde se z žádosti zaslané velení NSDAP Standarty č. 101 v Opavě dozvídáme: „... Při pořádání průzkumu plaveckých dovedností, který jsem podnikl jako okresní sportovní učitel (instruktor), jsem z nachlazení utrpěl oboustranný těžký zánět kolenních kloubů. Potom, co jsem tři měsíce ležel v posteli neschopen pohybu, podstoupil jsem šestitýdenní kúru v lázních Darkov. Můj stav se díky této lázeňské léčbě poněkud zlepšil, ale stále se těžce pohybuji jen o holích. S ohledem na nedostatek učitelů jsem nepožádal školské úřady o dovolenou doporučenou lékařem a svou práci na ústavu pro vzdělávání učitelů vykonávám tak dobře, jak mohu. Musím denně dojíždět odtud do Opavy a zpět, dva dny mám volno, aby si klouby odpočinuly. Delší cestu než 300–400 m nevládám. Podle názoru primáře Dr. Schwarze v Darkově se nemoc může po opakování kúry opět zlepšit. Stejného názoru je můj ošetřující lékař Dr. Hahn v Dolních Životicích, jehož lékařské potvrzení příkládám. Z uvedených důvodů prosím (velení) Standarty, abych do zlepšení zdravotního stavu byl zproštěn služby...“ (podle poznámky na dokumentu byl skutečně převeden do rezervy).

Obr. 30. Ukázka ze spisu J. Richtera. SOkA Opava. Foto J. Tkáčiková.

Fig. 30. An example from the file of J. Richter. SOkA Opava. Photo by J. Tkáčiková.

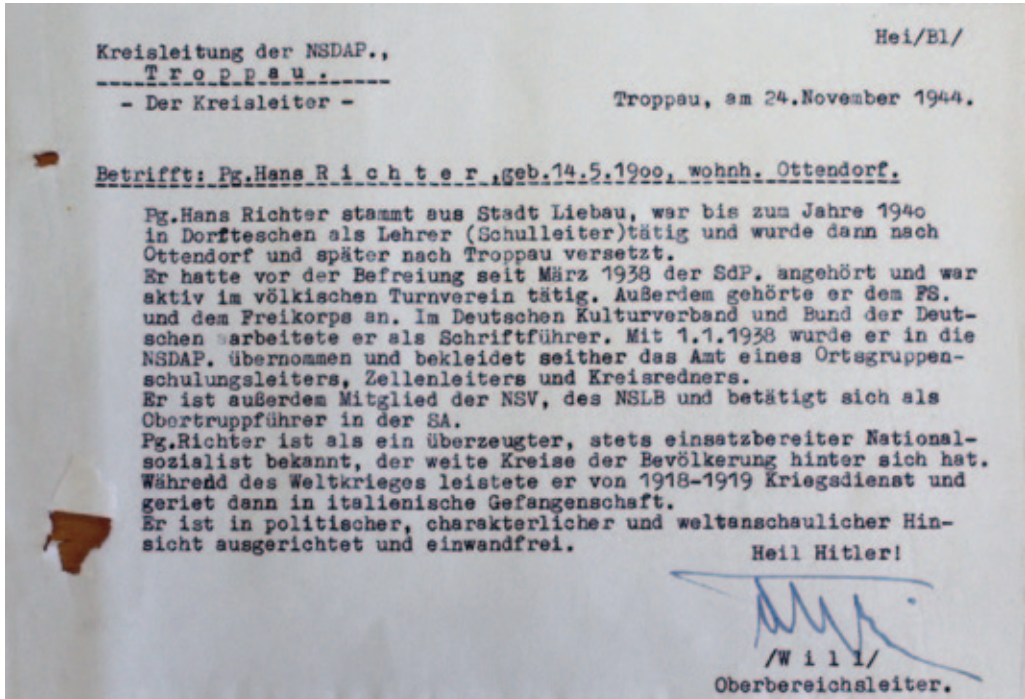
Obr. 31. Ukázka ze spisu J. Richtera. SOkA Opava. Foto J. Tkáčiková.

Fig. 31. An example from the file of J. Richter. SOkA Opava. Photo by J. Tkáčiková.

PŘÍLOHA 2. / APPENDIX 2.

Ukázka ze spisu J. Richtera Example from the file of J. Richter

Nejmladším archivním dokumentem je posudek na J. Richtera datovaný 24. 11. 1944, ve kterém je uvedeno: „Člen strany Hans Richter pochází z Města Libavá, do roku 1940 působil jako učitel (ředitel) v Deštném a poté byl přeložen do Otice a později do Opavy. Před osvobozením, od března 1938, byl členem Sudetoněmecké strany a byl činný v lidové tělocvičné jednotě. Mimoto byl členem Dobrovolné ochranné služby (FS) a Sudetoněmeckého sboru dobrovolníků (Freikorps). V Německém kulturním svazu a Svazu Němců pracoval jako sekretář. K 1. lednu 1938 byl přijat do NSDAP a od té doby zastává funkce vedoucího školení místní skupiny, vedoucího buňky a okresního řečníka. Je také členem Národněsocialistické organizace pro péči o blaho lidu, Národně socialistickeho svazu učitelů a Obertruppführerem SA (zhruba odpovídá hodnosti praporčíka). Člen strany Richter je známý jako věrný, vždy připravený nacionální socialista, který má podporu širokého kruhu lidí. Během světové války sloužil v armádě v letech 1918–1919 a poté padl do italského zajetí. Jeho politické, charakterové a světonázorové hledisko je orientované a správné.“

Obr. 32: Ukázka ze spisu J. Richtera. SOKA Opava. Foto J. Tkáčiková.

Fig. 32: An example from the file of J. Richter. SOKA Opava. Photo by J. Tkáčiková.